

Československé noviny

PRAVDA VÍTEŽÍ

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ DVOUTYDENÍK

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

28. ŘÍJNA-OKTÓBRA 2000

ROČNÍK IX - ČÍSLO 20

\$1.50

TU TRENČIANSKE TEPLICE

Pre ČSN Vladimír Holčík

Prečo by som sa mal ozývať vždy len z Bratislavy, keď je veľa iných pekných miest na Slovensku. A keď tu práve trávim dovolenku, tak sa páriť Trenčianske Teplice trochu spoznať a prípadne sa s Vami, milé čitateľky a vážení čitatelia ČSN, podeliť o dojmy a pocity.

Prvý písomný záznam o teplých prameňoch je z roku 1242. Odbornú správu o kúpeľoch napísal lekár Tomáš Jordan z Klausenburgu v roku 1580. Od roku 1594 kúpele vlastnila šľachtická rodina Illésházy, a to až do roku 1835, keď kúpele kúpil viedenský barón Georg Sina. Jeho vnúčka Ifigénia tu dala v roku 1888 postaviť luxusný turecký kúpeľ Hamámam. Kúpele sa ďalej rozvíjali hlavne v medzivojnovom období. Inak tu ako lekár v rokoch 1910-23 pôsobil Dr. Antonín Čapek, otec bratov Karla a Jozefa Čapkovicov, ktorých zaiste netreba čitateľom ČSN zvlášť predstavovať. Karel Čapek tu napísal svojho *Lipežníku, R. U. R., Továrňu na absolúto a Krakutit*. Túto dobu, dávno minulú, pripomína pamätná tabuľa na jednom z hotelov. A lekárom tu bol aj Dr. Vavro Šrobár, spisovateľ a člen prvej vlády ČSR vo funkcii ministra pre správu Slovenska. Umrel v decembri 1950, takže toho najhoršieho sa nedožil. Po 2. svetovej vojne boli v meste urobené vážne zásahy – jedna časť centra bola zbúraná a na jej mieste boli postavené nové liečebné hotely Pax, Krym a ďalšie. Sú pekné, čo o to, ale urbanisticky sa do malého mestiečka nie veľmi hodia. Inak kúpele sú v peknom údolí rieky Teplička na úpätí Strážovských vrchov. Od Bratislavy sú vzdialené 130 km, od Trenčína asi 15 km. Liečia sa tu pacienti s chorobami pohybového ústrojenstva, so psoriázou a aj s indikáciami neurologických chorôb. Potešiteľné je, že sú nie iba zo Slovenska, ale sú tu pacienti aj z Rakúska, Čiech, Maďarska, Nemecka, Poľska, občas sa nájdu aj Holanďania. Oficiálna lôžková kapacita je asi 1200, ti menej solventní pacienti či turisti sa môžu ubytovať na súkromí, v pekných, útulných vilkách. Pacienti sa zdajú spokojní. Navyše vedenie kúpeľov organizuje kultúrne akcie, napríklad festival Hudobné leto (už 55 rokov), filmový festival ART film. Mimochodom veľmi obľúbený nie iba u publika, ale radi sem chodia mnohé hviezdy strieborného plátna, bola tu napríklad Sophia Loren, Catherine Deneuve, Gina Lollobrigida, Alberto Sordi, Annie Girardot, maďarská hviezda Mari Töröcsik, Poľiak Daniel Olbrychski, ale aj Franco Nero, Michael Placido, Chaplinova dcéra Geraldine. Z našich Ladislav Chudík, Jozef Kroner, Iva Janžurová a mnohí ďalší. Festival síce nie je tak obľúbený a známy ako karlovarský či festival v Camies, ale je pre našincov zasa neporovnateľne prístupnejší. V lete sa dá využívať termálne kúpalisko Zelená žaba, dá sa hrať tenis, golf. Bývajú tu pekné koncerty (aj dnes tu predstavia svoje "diabolské husle" cigánsky muzikant Berky – Mrenica mladší, už sa teším). Nad mestiečkom je pekná vodná nádrž Baračka, dajú sa chytať ryby. Najnapínavejší je lov ak nemáte povolenie, môžete mi veriť. No je tu čo robiť, popri liečení samotnom. A takých kúpeľov máme na Slovensku neúrekom – Piešťany, Bojnice, Smrdáky, Nimnica, Rajce-Teplice, Turčianske Teplice, Korymka, Sliac, Dudince, V oblasti Tatier Vyšné Ružbachy, Štrbské Pleso, Nový Smokovec, Lučivná, na východe Bardejov. A to som spomenul len tie najznámejšie.

Nuž ale aby som nepôsobil ako "agent s teplou vodou", naháňajúci do kúpeľov hosti, venujme sa chvíľu aj veciam obligátnym. V Bratislave bol na návštevu jeho veľičenstvo XIV. dalajláma. To by nebolo nič zvláštne, keď už sme štát, tak sem chodí množstvo významných ľudí. Čo je ale zarážajúce, premiér Dzurinda ani predseda parlamentu Migaš, ba ani len ministri zahraničných vecí sa s ním nechceli stretnúť. Prezident je stále chorý, takže niekto z politreprerzentácie nemá záujem sa stretnúť s nositeľom Nobelovej ceny za mier. Dokonca ministerstvo zahraničia požiadalo hotel Devin (kde bol dalajláma ubytovaný) o zvesenie tibetskej vlajky, neposkytlo mu ani len telesnú stráž. Ťažko to pochopiť, nik netuší, aké štátne záujmy Slovenska boli príčinou, že jeho reprezentanti pohrdajú významným predstaviteľom jedného náboženstva a ubíjedeného národa v Tibete. A neprišiel nás ani poučiť, prehovárať na prestup k budhizmom ani urážať, ba ani len nedotýkať sa tankami. Inak to bolo v Prahe, kde okrem dalajlámy bolo na Pražský hrad pozvaných množstvo významných ľudí, osvedčené mozgy a charaktéry z celej planety, aby na trojdňovej konferencii pohovorili o duchovných hodnotách, o globalizácii, globálnej etike a podobne. Debatu otváral práve dalajláma, avšak boli tam aj bývalý prezident Taiwanu, bývalý minister zahraničia Izraela Šimon Peres, bývalý prezident Juhoafrickej republiky de Klerk, bývalý prezident Mário Soares, spevák Peter Gabriel, viacerí nositelia Nobelovej ceny. Samozrejme ich prijali s najvyššími poctami, na Hrade a za permanentnej účasti prezidenta Havla. Nuž citíte ten rozdiel medzi SR a ČR? Situáciu na Slovensku, chvála Bohu, pri zachovaní aspoň občania, tisíce ich privítalo dalajlámu pri Dunaji pri Šamorine, tisíce boli na jeho prednáške v športovej hale v Bratislave a aj na Univerzite Komenského ho poctili čestným doktorátom.

V Bratislave sa stretli piati ministri vnútra – zo Slovenska Pittner, z Rakúska Strasser, Čech Gross, z Maďarska Felkai a z Poľska Biernacki.

pokračovanie na strane 2

Z odhalenia pamätnej desky majoru Antonínu Bartošovi, veliteľ protifašistickej skupiny Clay-Eva, jeho otec Antonínovi a bratru Františkovi v Lanžhotě 10. září. Uprostřed paní Marie Bartošová, vpravo (pod deskou) syn Antonín, oba žijící v USA. K článku na straně 8.

Na Pražském hradě se objevil král

Pro Československé noviny Lubor Falteisek, Praha

První zpráva je jako z pohádky. Prahu navštívil šestašedesátiletý belgický král Albert II., který se jen málokdy a nerad objevuje na veřejnosti a do ciziny vyjíždí nanejvýš dvakrát ročně. Se svou italskou chotí Paolou přijel do České republiky jako vůbec první korunovaná hlava Belgie v dějinách. Ukázalo se, že král je sympatik, hovoří šesti jazyky a miluje rychlou jízdu. Hned první den návštěvy, 24. října, se prošel po Starém Městě i po Karlově mostě a zasedl s prezidentem k obědu opravdu královskému: jako předkrm se serviroval candát na mandlích a pak kachna se zelím a knedlíkem. Večer měli zvěřinovou polévku, kuřecí prsíčka s husími játry a jahodovou omáčkou a jako hlavní chod anglickou svičkovou s bramborem. V pozadí návštěvy je skutečnost, že Belgie bude v druhé polovině příštího roku předseda Evropské unie, kam také my směřujeme. Ve stejný den lobboval český premiér za stejnou věc v Itálii, kde mu premiér Amato řekl, že podporuje termín vstupu do EU k 1. lednu 2003. No, uvidíme. Určitá porce skepse je však na místě.

Tradičně 28. října, kdy se slaví vznik republiky, udělil prezident republiky státní Řád bílého lva, Řád T. G. Masaryka a další vyznamenání. Mezi 38 oceněnými bude letos spousta bývalých politických vězňů a odbojářů, mezi nimi i krajan z USA Oldřich Holubář, bývalý lid sociální demokracie Jiří Horák a in memoriam také loni zemřelý politik Josef Lux. Mezi oceněnými budou tentokrát i dva "živí" novináři, kteří jsou ve světě vždycky v epicentru dění, tam, kde se stíhají a zabíjí, jak dokázali svými fenomenálními reportážemi zejména z Ruska. Petra Procházková a Jaromír Štětina. Je to div, protože premiér Zeman ani předseda parlamentu Václav Klaus nemají novináře příliš v lásce, ba přímo

naopak. Osobnosti k ocenění sice navrhuje vláda a poslanci z obou komor, ale schvaluje je prezident, což je dobře.

Slovenští Romové dříve zvaní Cikáni mají nový prvek ve svém životním stylu. Pokoušejí se emigrovat do České republiky – od ledna jich přišlo přes 600. Po nevalných zkušenostech z Kanady, Anglie či Finska, odkud je většinou poslali zpět, nyní přecházejí hranice k nám (zatímco čeští Romové, kteří po válce přišli většinou právě ze Slovenska, neboť nacisté české uselulé Romy vyvražдили, se pokoušejí i nadále získat azyl v západoevropských zemích). Pravda je, že nikdo z nich ještě český azyl nezískal, ale nějakou dobu u nás může zadarmo žít v azylovém táboře. Druhá pravda je, že mezi Romy na Slovensku je téměř sto procentní nezaměstnanost a mnozí se rasistické útoky skinheadů, s nimiž si ani u nás úřady stále ještě razantně neporadily.

Slováci k nám "vyvážejí" také umění. V pražském Domě slovenské kultury pokrčila své první české CD zpěvačka, původně operní pěvkyně Sisa Sklovská (opravdu se přišlo s krátkým a), která si především v muzikálových rolích svým skvělým hlasem získala české publikum a za týden chce při svém premiérovém solokonzertu naplnit celou Lucernu. Na návštěvu k nám na pár dní začátkem listopadu zavítá také celý bratislavský ansámbl s muzikálem *Septický*, který se před lety proslavil na Broadwayi. Je to dnes nejoblíbenější muzikál na Slovensku, snad na něj přijdou i Češi. Obě kultury se, jak vidno, od sebe zcela neodtrhly, ale jen, řekl bych, o pár kroků poodstoupily, takže jsme si pořád blíž než s kýmkoliv jiným.

Českou televizi nakousnutá kauza Sazka ukázala, že tato vysoce zisková sázková společnost je zcela mimo státní kontrolu, a přitom se tam točí desítky miliard korun. Navíc Sazka plní jen zčásti své původní poslání – penězi získanými z loterií přispívá našim sportovním organizacím na jejich existenci. Funkcionáři Sazky se všemi prostředky snaží zabránit, aby Česká televize natočený pořad odvysílala, ale nakonec vše dopadlo dobře a Sazka snad bude odhalena a po zasluzé potrestána. Naše společnosti takové kladné příklady potřebují, aby se už konečně přestalo věřit na všemocnost korupce, o níž kolují pověsti téměř bohatýrské.

Jeden ze zákonů, který by měl lidem a nejen politikům, je chystaný zákon o vzdělání. Ministr Eduard Zeman, pokračování na straně 2

Z obsahu dnešního čísla:

O současné situaci Národní Budovy v NY	3
Vzpomínka na Karla Hašlera - Eva Pešková	6-7
Odhalení pamětní desky v Lanžhotě - J. Belík	8
Právní poradna - J. Pěchota	9
Clay-Eva vola Londýn (A. Bartoš-R. Kunc)	9
První čtyři Švejků - J. Hušek	11

Uzávěrka příštího čísla je 3.11.2000

TU TRENČIANSKE TEPLICE

- pokračovanie zo strany 1

V Bratislave sa 19. 10. stretli najvyšší predstavitelia ministerstiev vnútra piatich stredoeurópskych krajín. Zľava minister vnútra Poľskej republiky Marek Biernacki, minister vnútra Českej republiky Stanislav Gross, minister vnútra SR Ladislav Pittner, minister vnútra rakúska Ernst Strasser a štátny tajomník ministerstva vnútra Maďarska László Felkai. Na stretnutí sa dohodli na spoločnom postupe v boji proti organizovanému zločinu. FOTO SME - MAREK VELČEK

Chcu spoločne bojovať proti organizovanému zločinu. Organizovaný zločin je totiž skutočný problém, je to najväčšia výzva od skončenia studenej vojny. Ministri rokovali o nelegálnych finančných tokoch, praní špinavých peňazí, nelegálnej migrácii, pašovaní drog, zbrani a jadrových materiálov. Minister Pittner sa vyjadril, že dostal od svojho rakúskeho kolegu informácie o "teroristickom prípade", čo by mohlo súvisieť s únosom prezidentovho syna Michala Kováča. Je na čase, aby tie najväčšie svinstvá, ktoré sa na Slovensku udiali za vlády V.M., boli už aj potrestané.

V jeden pekný víkend mali na Slovensku svoj zjazd dve najstaršie ponovembrové politické strany. Obe majú svoje starosti rovnaké - nechcú po budúcich voľbách prísť o každoročný štátny príspevok. Ten dostávajú iba strany, ktoré sa dostanú do parlamentu, alebo lepšie, ktoré vo voľbách dostanú hlasy aspoň troch percent voličov. Na takúto úroveň sa dostali exkomunisti zo Strany demokratickej ľavice so svojim predsedom S. Migašom (mužom neznámej minulosti). To by ma tak až veľmi nemrzelo, ale že takéto starosti má aj Kresťansko demokratické hnutie Jána Čarnoguskeho, tak to je "na pováženosť". Nuž ale ak malo KDH desať rokov na čele muža, ktorý kam šliapol tráva nenarastla, tak sa iný výsledok ani nechal očakávať. Čarnogurský si to už asi uvedomil a na miesto predsedu nekandidoval. Novým šéfom KDH je Pavol Hrušovský.

Inak v našich domácich pomeroch naďalej prevláda neschopnosť koalíčných strán nájsť kompromis v najzákladnejších otázkach. Zdá sa, že čím viac straníckych rokovani sa uskutočňuje, tým budú medzistranícke rozpory väčšie a konsenzus vzdialenejší. Je beznádejné očakávať, že ešte pred referendum (11. novembra) bude prijatá novela ústavy, že Maďari budú mať v Nitre svoju fakultu pre pedagógov a že sa započne s reformou verejnej správy. A tak sa ani nedá očakávať, že po referende o predčasných voľbách bude na Slovensku nuda, že nevystrečí rožky V.M. či už referendum dopadne v jeho prospech, či nie.

Tlačou prebehla aj jedna príjemná správa - vláda schválila návrh rozpočtu pre rok 2001, ten však ešte musí (aj nemusí) prejsť parlamentom. Podľa tohto návrhu by mali byť výdavky asi 216 mld. Sk, príjmy do štátnej kasy asi 180 mld. Sk, rozpočet je teda deficitný o asi 36 mld. Sk. Odborníci tvrdia, že rozpočet nemá proinflačný charakter a že umožní ďalší pokles úrokových sadzieb. Čo zasa ľuďom, ktorí majú na vkladných knižkách 500,- Sk je fúk (je jedno, je puha, je vurst).

Z oblasti kultúry jedna neprijemná zvesť - český herec Vlastimil Brodský vážne ochorel, náhla mozgová príhoda ho donútila podrobiť sa neurochirurgickému zákroku. Máme ho na Slovensku veľmi radi a držíme mu palce.

V Tekovskom múzeu v Leviciach je výstava pohľadníc z rokov 1898 až 1938, ktoré vlastní levický rodák František Bányai. Pohľadnice je asi 450 a sú vynikajúcim dokumentárnym materiálom, poskytujúcim obraz o živote mesta a o jeho židovskej komunite na prelome storočí. Pán Bányai dlhé roky pohľadnice zbiera, vymieňa, kupuje na burzách, triedi a tak vlastni jedinečnú zbierku, v ktorej sú pohľadnice existujúce asi už iba v jedinom exemplári.

V Bratislave je významné hudobné podujatie - Bratislavské dáždové dni. Festival je zameraný na nové smery v dáždovej hudbe, menej sa patí ortodoxným dáždžmanom. Organizátori pozvali z celého sveta vystupujúcich hudobníkov, mladých neopocúvaných. Práve tí majú prilákať mládež k modernému dážžu.

Pomaly sa chystajú z termálneho blata do teplej kaluže bazénu sa s Vami z Trenčianskych Teplíc predbežne lúči a teší sa opäť o dva týždne na svojich čitateľov

Vladimír Holčík

Dvacet demonstrantů proti MMF je trestně stíháno

České orgány nyní stíhají 20 účastníků zářijových pražských demonstrací proti MMF a Světové bance. Z toho šest vazebně. V pěti případech již policie ukončila vyšetřování a předala státním zastupitelstvím návrh na podání obžaloby. Státní zastupitelka Zdeňka Galková řekla, že ve středu 19. 10. zastavila stíhání dvou zahraničních demonstrantů - Němce a Maďarky. "Nepodařilo se prokázat, že to, z čeho byli obviněni, spáchali," vysvětlila. LN, 21. 10.

Na Pražském hradě se objevil král

- dokončení ze strany 1

kteří si mimochodem nyní teprve dodělává na pražské Pedagogické fakultě doktorát, reformu školství pojal dost radikálně. Jako kdyby měl za příklad socialistické školství dob minulých, usiluje o jednotnou devítiletou povinnou základní školu. Zruší na jedné straně osmiletá gymnázia, kam děti nastupují po páté třídě a končí maturitou, na druhé straně chce vrátit do základní školy i děti ze škol zvláštních, kteří se potýkají s nižším IQ a jejich školní výsledky jsou pochopitelně slabší. Nicméně soustředěnou péči učitelů zvláštních škol to často do té míry dotáhne. Sociálnědemokratický ministr Zeman bere za špatné to, čím se jinde chlubil, a vyčítá gymnáziím, že vychovávají elitu. Osočuje je z toho, že "vykrádají základní školy", odkud pochopitelně ti lepší odcházejí na gymnázia. Jestli jeho návrh zákona poslanci schválí, vezmou tak nadanějším žákům vlastně právo vzdělávat se adekvátně ke svým schopnostem. Zeman totiž mluví o tom podstatném, o reformě základních škol, která je nezbytná, nikde například neuvádí hranici počtu žáků ve třídě, což je podstatná podmínka rychlého postupu výuky. Se čtyřiceti žáky ve třídě totiž učitel ani nestihne potřebnou látku probrat. Narychlo sešitý "socialistický" zákon ministra školství (na ty měli Češi vždycky smůlu) by mohl plazit už za pár měsíců, pokud nebudou mít více rozumu poslanci při hlasování. A co pak? Pak by desítky víceletých gymnázií v čele se soukromými školami nepochybně zavřely brány a s nimi by i české školství opět spadlo o jedno příčku níže... Jak potom dohoníme Evropu, to opravdu nevím!

Česky nyní vychází spousta zajímavých knih. Tak třeba obsáhla, téměř šestisetstránková *Encyklopedie dějin USA*. Dílo v Newportu (stát Kentucky) žijícího historika Thomase L. Purvise vydal Ivo Železný a

najdete zde 3400 hesel od M. Albrightové až po "žluté nebezpečí", doplněných například o pojem "české přistěhovalectví" a o hesla dotýkající se vzájemných vztahů a postav. V knize se objevuje vícero Čechů, třeba Tomáš Čapek, který se zabýval historií české emigrace, nebo známý starosta Chicaga Antonín J. Čermák, který se narodil v Kladně. Dozvěděl jsem se z této knihy, že při sčítání lidu v roce 1990 se k českému původu přihlásilo 769 427 Američanů. To už je pěkná síla!

Další emigrant, z Londýna do Prahy se navrátilivší známý exilový vydavatel Alexander Tomský, který je šéfem významného nakladatelství Academia, právě vyslal na trh knihu rozhovorů Lenky Jaktlové s fenomenální houslistkou a originální zpěvačkou Ivou Bittovou. Mezi záplavou hereckých vzpomínek a narychlo splácaných rozhovorů s různými mediálními hvězdami se tak objevila knížka hlubokého ponoru do duše svěrázného avantgardního umělkyne, knížka převyšující běžný standard. Bittová je skromná, emocionálnost nabitá bystř, která o své práci nedovede teoretizovat, ale na jevišti pak svou nekonvenční hudbou uvádí návštěvníky koncertů v úžas. Je osobností převyšující český rozměr - a kniha decentně a nebulvárně, ale zato nekompromisně mapuje nelehké zákruty doprovázející její cestu k originalitě.

A kdo si nechce číst, může jít do kina. Domácím výběrovým sitem návrhů na Oscara prošel film Jana Hřebejka *Musíme si pomáhat*, čerpající tematicky z války a načrtávající portrét jednoho nechťného hrdiny. Zda Oscara (nominace na nejlepší zahraniční film) nakonec získá - jako před třemi lety *Kolja* Jana Svěráka - a uvidí ho i diváci v Americe, to ovšem není zrovna jisté.

Nomura chce za IPB třicet miliard

Nezaplatí-li Česká republika do března, dojde k arbitráži, hrozí Nomura

Český stát nás poškodil, když zavřel a pak prodal IPB, tvrdí představitel Nomury. Proto žádají po České republice obrovské odškodné.

PRAHA - Zaplatíte nám třicet miliard za IPB, nebo vás zažalujeme u mezinárodní arbitráže. S tímto sdělením pro české státní orgány přijeli 18. 10. do Prahy představitelé bankovního domu Nomura, který měl až do červnové nucené správy hlavní slovo v investiční a Poštovní bance. Nomura se cití v celé kauze okolo bývalé třetí největší banky - IPB - poškozena. Uvalením nucené správy a bleskovým prodejem jí prý stát velmi poškodil. "Česká republika v uplynulém období podnikla řadu nekalých diskriminačních kroků, které zásadním způsobem ovlivnily hodnotu naší investice v ČR," tvrdí mluvčí Nomury Claire Williamssová. Konkrétním subjektem, který po českém státu třicetimiliardovou částku požaduje, je nizozemská firma *Saluka Investments*. Ta patří do impéria Nomury a právě ona byla přímým držitelem akcí banky. Představitelé Nomury říkají, že při zavedení nucené správy nad IPB a následném převodu banky na ČSOB došlo k poškození společnosti Saluka a tím i k porušení česko-nizozemské dohody o ochraně investic. Ministerstvo financí má však opačný názor. "Při zásahu v IPB se postupovalo striktně podle platných zákonů," uvedl Libor Vacek, tiskový mluvčí ministerstva. Podle něj rozhodně nedošlo k porušení mezinárodních smluv. Nomura se však domnívá, že konkurenční ČSOB získala IPB podle "předem připravovaného plánu", na kterém pracovalo i české ministerstvo financí. Randall Dillard, hlavní představitel Nomury v IPB, LN řekl, že podle jeho informací došlo k sedmi jednáním ministra Mertlíka s ČSOB. "Nechápu, proč tržní konkurent jedná se státem o likvidaci své konkurence," podívoval se Dillard. S tímto tvrzením však zásadně nesouhlasí tiskový mluvčí ČSOB Jan Stolar. "Podobné praktiky jsou nám zcela cizí," uvedl. Další z členů vedení Nomury Daniel Patrick Jackson LN sdělil, že se jeho firma již měsíc snaží o oficiální komunikaci s českými úřady. Ministerstvo financí však podle něj na dopisy neodpovídá. Pokud se s českým státem do šesti měsíců od prvního oficiálního dopisu nedohodnou, podáme žalobu k mezinárodní arbitráži, říkají lidé z Nomury. Ministr financí Pavel Mertlík LN řekl, že od představitelů bankovního domu přišel před několika dny dopis. Jeho úřad prý teď

požadavky Nomury analyzuje. Nomura však není spokojena ani s jednáním představitelů ministerstva financí v době před uvalením nucené správy.

O osudu finančního lva se jednalo v barech

Dillardovi se nelíbí především chování náměstka ministra financí Jana Mládky.

[Podtržení ČSN - viz poznámka dole.] Jednání s Mládkem navíc podle Dillarda nebyla úplně standardní: "Nechtěl se scházet v kanceláři. Dával přednost vinárnám a barům." Manažer Nomury zároveň obvinil z nečistě hry kromě Mládky i generálního ředitele ČSOB Pavla Kavánka. "Kavánek si dělá propagandu," prohlásil Dillard v reakci na dotaz LN, zda došlo k únikům majetku IPB do daňových rájů a jeho následnému znehodnocení, jak o tom mluvil Kavánek v minulých týdnech před novináři.

Nomura versus ČSOB: Spor o pivo

Bývalí a současní majitelé IPB se ptou zejména kvůli tzv. transakci *České pivo*. Při té byly akcie pivovaru Radegast a Plzeňský Prazdroj převedeny z IPB na Nomuru, která tak inkasovala zisk z prodeje českých pivovarů jihoafrickým investorům. ČSOB tvrdí, že šlo o obchod, který byl neprůhledný, a že při něm IPB přišla o velké peníze. "Bylo by dobré, kdyby se Nomura seznámila s žalobou Československé obchodní banky na neznámého pachatele ve věci zpronevěry, která přesahuje 10 miliard korun, při transakci podniku České pivo," sdělil premiér Miloš Zeman. Podle Nomury však byl prodej pivovaru v pořádku. "Útoky na naši firmu mají jedinou příčinu. Ospravedlnit to, co Klaus nazval bankovní loupeží za bílého dne," tvrdí Dillard.

David Shorf, Vladan Gallistl, LN 19. 10.

* Je podobnost s připravovanou smlouvou o prodeji Národní budovy v New Yorku České republice za \$1 a následné ocerňování "odpůrci prodeje" českými vládními činiteli čistě náhodná? - ČSN

Československé noviny - nezávislý dvourýdenník amerických Čechů a Slováků - vydává:
Czechoslovak News - independent bi-weekly for American Czechs and Slovaks - is published by:
CS NOVINY, 1405 Ave Z, Box 194, Brooklyn, NY 11235
Phone/Fax (718) 891-8675; e-mail: johnkr@worldnet.att.net
Redakce: Jan Krondl

O současné situaci Národní Budovy v New Yorku

Vše je v rukách krajanů

ROZHOVOR HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN S GENERÁLNÍM KONZULEM ČR V NEW YORKU, PETREM GANDALOVIČEM

Jaká je současná situace okolo předávání České národní budovy? Co konkrétně je obsahem usnesení newyorské státní zástupkyně?

Usnesení není vůči navrhované transakci zásadně odmítavé. Je třeba zdůraznit, že jde nepochybně o transakci velmi nestandardní - prodej budovy s odhadní cenou 12,5 miliónu USD za cenu 1 USD. Na druhé straně jsou samozřejmě ony známé závazky ze strany české vlády. Všichni se shodují v tom, že kdyby státní zástupkyně chtěla takovou transakci zcela odmítnout, jistě by to vyjádřila jasně již ve svém dopise a nenechala by nás zbytečně pracovat na detailech. Smyslem dopisu je zajistit ve smluvních dokumentech co největší jistoty pro BBLA v období, kdy již nebude mít budovu a jejím jediným aktivem bude ona nájemní smlouva. Státní zástupkyně proto například požaduje, aby žádná z podmínek, které musí BBLA jako nájemce dodržovat, nebyla přímo svázaná s možností výpovědi nájmu. Radu podmínek navíc požaduje vypustit. To jsou však všechno změny, které jsme ochotni učinit, neboť šlo beztak více o "pojistky" než o skutečné podmínky ve vztahu majitel - nájemce.

Znamená to, že jednání bude muset být vedeno od úplného začátku, tedy že návrh nové smlouvy budou muset spolky znovu odsouhlasit, aby se mohla realizovat?

Vzhledem k tomu, že skupina odpůrců dohody podává žalobu právě pod záminkou údajných procedurálních nedostatků, vyzval jsem BBLA, aby poté, co bude

smlouva upravena podle připomínek státní zástupkyně, byl celý proces schvalování zopakován. Jen tak lze jednoznačně prokázat mandát k uskutečnění transakce, o kterém jsme přesvědčeni, že existuje. Nepůjde však o zcela nové projednávání - změny nepředstavují více než pět procent textu.

Oddálí se rekonstrukce budovy? Může to mít dopady na rozsah, a tím prodražování její opravy?

K oddálení rekonstrukce kvůli žalobě pana Kutila jistě dojde. Otázkou je o kolik - to bude záležet na průběhu projednávání u soudu. Soudce to taky může odmítnout. Ke zhoršení stavu budovy však nedojde a vzhledem k tomu, že rekonstrukce ještě nebyla zahájena, nedojde ani k jejímu prodražování. Jediným rizikem by bylo, kdyby došlo k takovému průtahy, že by vláda nebyla ochotna v rozpočtu nadále udržovat vyčleněné prostředky.

Co udělá česká strana? Bude muset o vzniklé situaci jednat znovu vláda?

Česká strana přistoupila na změny požadované státní zástupkyní. Více již nemůže učinit a vše je v rukou krajanů, kteří musejí sami rozhodnout, jaký bude osud budovy. Do doby, dokud nebude ze strany BBLA navržené řešení odmítnuto, není třeba, aby věc projednala znovu vláda. Změny, které jsou učiněny, jsou stále v rozsahu dvanácti podmínek, které vláda schválila usnesením č. 207 v únoru 2000.

Hospodářské noviny, 13. 10. 2000

REAKCE PETRA KUTILA

odeslaná Hospodářským novinám

Vážená redakce,

reaguji tímto na rozhovor s generálním konzulem v New Yorku, Petrem Gandalovičem.

Shodou okolností 13. října noviny New York Times referovaly o otevření tzv. „Skandinávského domu“, kulturního a obchodně-propagačního centra, které spravuje nevydělečná organizace. Dům, jehož cena je \$20 miliónů, byl postavený z darů soukromých sponzorů. Volvo například darovalo 1 milión dolarů. Slavnostního otevření se zúčastnil švédský král Karel XVI. Gustav, královna Šilvie, korunní princezna Victoria, norská princezna Marha Louisa a dánská princezna Benedikte. Týž den se tyto královské veličiny zúčastnily sponzorské večeře, na které hosté platili od 600 dolarů do 25 000 za místo u stolu...

Podobně, i v naší komunitě existují různé myšlenky, jak pomoci s opravou Národní Budovy, jejíž cena je odhadnuta na relativně skromných 7-8 miliónů dolarů. Existuje formální nabídka od profesionála, který se zabývá sbírkami na podobné projekty, kterou osobně zámířil pan Gandalovič. Pan Gandalovič také zámířil všechny ostatní myšlenky, včetně myšlenky na spoluvlastnictví ve stylu „joint venture“ nebo pronájmu části Budovy českou vládou. Také rovnou odmítl, aby krajské spolky vlastníci Budovu a vláda získaly půjčku na opravu, založenou na zdravém podnikatelském plánu a na tom, aby Budova sloužila jako zástava - přestože tím by bylo uleveno státnímu rozpočtu, z něhož mají výdaje v současné době jít.

Místo toho, zatvrdle trval na byrokratickém řešení, při kterém by česká vláda převzala plnou odpovědnost za vlastnictví, renovaci a kontrolu Budovy - a za to by podrobila krajskou organizaci obývací jednotky tzv. „Normám činnosti“. To je ovšem řešení, které se nehodí do svobodné společnosti. Newyorská státní zástupkyně za ně také právně pokarala českou vládu slovy: „...podmínky ... které diktuji, jakým způsobem má [krajská organizace] naplňovat své dobročinné poslání ... jsou nepatřičné a neměly by být [ve smlouvě] uvedeny“. Teprve po jejím zásahu vláda souhlasila s odstraněním těchto ponižujících podmínek. Znepokojení tím, že takto

nedemokratická smlouva vůbec prošla hlasováním v naší organizaci, jsme my tři „disidenti“ podali žalobu na vedení své organizace.

Smyslem naší žaloby je zajistit, aby jednání bylo procedurálně v pořádku, aby všechny možnosti byly řádně zváženy a aby všichni, kdo mají zájem o budoucnost Budovy, dostali slovo. Nazvat náš spor pouhou „záminkou“ k něčemu je přinejmenším nesprávné.

Většina lidí jistě souhlasí, že budoucí způsob provozu Budovy si zaslouží, aby byly řádně zváženy všechny možnosti. Zákon státu New York nezádá o nic méně. Už z připomínek, které státní zástupkyně vznesla, je zřejmé, že toto se dodnes nestalo a že všechny alternativní možnosti plně zváženy nebyly. Všechny strany by možná měly prozkoumat, jak funguje zmíněný „Skandinávský dům“, a zda by se podobný princip nehodil na případ naší Národní Budovy.

Před několika týdny byly úřadu státního zástupce podány „opravy“ dokumentů, ale zástupce zatím ještě stále nerozhodl, že transakci schvaluje. Ať už bude ale jeho rozhodnutí jakékoliv, soudce nejvyššího soudu státu New York může mít rozdílný názor podle toho, jak byly řešeny předchozí podobné případy.

Každopádně, tvrzení pana Gandaloviče, že vnitřní spor s vedením organizace nějak oddaluje řešení, neodpovídá skutečnosti. Nejvyšší soud má schvalovat tuto transakci, i kdyby žádný spor vedený nebyl.

Odpovědnost za současnou situaci padá na hlavu české vlády pro její strnulý a dogmatický postoj a za rychlost, se kterou se vysmívá lidem, kteří nechťejí nic jiného než pomoci. Pan Gandalovič dokonce odmítl, aby jednání mezi námi bylo zprostředkováno třetí stranou, jak jsem navrhl. Už to nejsme jenom my, kdo se podivuje jeho nepružnosti, nyní je to i newyorská státní zástupkyně. Ta se ve svém dopise pozastavuje nad tím, proč česká vláda tvrdí, že „přímý prodej Republice [namísto například pronájmu] je jedinou transakcí pro ni možnou“ a dodává „s takovým zákonem nejsme obeznámeni ... [požádejte vládu o to, aby] nějak předvedla omezení, o kterých Republika tvrdí, že je má“. Skutečně nevím, jaká omezení jí česká vláda předvede.

Peter Kutil,

místopředseda České dobročinné a vzdělávací společnosti, právník

Komentář vydavatele:

Když mohou král, královna a princezny pomoci svými jmény nevydělečné organizaci získat prostředky na propagaci svých zemí v USA, proč nemůže prezident...?

\$20-miliónový „Skandinávský dům“, právě otevřený v New Yorku a sloužící kultuře, informacím a propagaci obchodních zájmů, je prostým a jasným důkazem toho, že česká vláda nemá pravdu se svým dogmatickým tvrzením, že „převzetí Národní Budovy od krajanů je jediným možným způsobem její záchrany“. Potomci Vikingů, ač jich není také zrovna mnoho, zřejmě na štěstí nerozumějí česky, a proto se nedali českou vládní omezeností pranic zdržovat.

Jejich nově otevřený dům je dokladem toho, že to jde, když se chce - že nevydělečná organizace, vlády, ba i královské veličiny, mohou docela dobře spolupracovat se soukromými sponzory, včetně velkých firem, ku prospěchu společných zájmů v Americe.

K tomu jenom pár slov k vybírání peněz:

Práce profesionálního fund-raisera samozřejmě nespočívá v zorganizování jedné večeře (i když švédský královský pár, spolu s princeznami z blízkých zemí, by na naší Národní Budovu zřejmě dokázal vybrat během jedné večeře a přesnádávky...). Jeho práce spočívá v tom, že zapojuje jednotlivé sponzory od samého začátku a dává jim, ve spolupráci s vlastníci organizací, slovo v tvorbě projektu. Zřejmě v nějakém takovém bodě vznikla u Skandinávů dohoda s Volvem, které má po sobě pojmenovanou síň a za to dalo \$1 milión na stavbu.

V našem případě by se shánění sponzorů samozřejmě neomezovalo pouze na místní krajskou komunitu, jak je celá věc neustále demagogicky zužována ministerstvem zahraničí, ale týkalo by se všech „přátel České republiky v Americe“. Proto si John Rocarek, americký fund-raiser, jehož nabídka BBLA stále platí, mezi jinými troufá uvažovat o podpoře pana prezidenta Václava Havla...

Nemám tušení, co si pan prezident sám osobně myslí, vim jenom, že v situaci, kdy si krajské představenstvo spolu s českým ministerstvem zahraničí stále jenom hraji na to, jak obdivují ony „císařovy nové šaty“, za které vydávají svoje posocialistické řešení problému Národní Budovy, nemůže dobře pan prezident říkat nic jiného - i kdyby sám uvažoval vpravdě královsky.

Jan Křondl

NAŠE ZÁŘNÉ ZÁŘÍ

ve fejetonu Vladislava Slavíka

Mili rodáci,

především vás všechny srdečně zdravím a děkuji ještě jednou za pěkné pohostění, které jste mi připravili ve staré vlasti. Musím jen podotknout, že se mi stalo poprvé, abych v červenci nastýdl. Jako z udělání naše americké léto také za moc nestálo, ač se zdálo být teplejší. Koncem srpna teplota a vlhkost dosahovaly výše tureckých lázní. Vlhkoměr ukazoval 99 procent spolu s hustou mlhou, která se mohla krájet. To už je skoro jako polévka. Až teprve v září se nad námi pánbůh smiloval a dopřál kytíčkám, aby se konečně plně rozvinuly i když jen nakrátko.

První týden v září sem přijel prezident Václav Havel, aby se zúčastnil zasedání OSN. Celkem jako mimochodem zajel do Minnesoty, aby tam přijal další cenu nebo doktorát. Václav Havel je patrně nejvíce významný prezident. Kdyby nosil všechna svoje významná na prsou jako kdysi Nikita Chruščov, ohýbal by se jako bříza. To už je cizina váží více než lidé doma. To už je údělem všech umělců, včetně dramatiků.

7. září se prezident zúčastnil banketu na počest Madeleine Albrightové. Američtí přátelé České republiky ji poctili nejvyšším svým významáním. Stanovili vstupné na tisíc dolarů pro pohlavary sedící u předních stolů, 500 dolarů pro ty chudší, zadní stoly, ale ještě s ubrusy. Poslali mi také pozvánku, ale musil jsem se omluvit. Tři brambůrky a kousek krkovičky nestojí za tak nekřesťanské peníze, i když nutno pořadatelé pochválit, že všechny zisk určili pro výměnu studentů a jiné pěkné účely. Přenechal jsem pole šéfům velkých společností, které obchodují v České republice, nechť podporují dobrou českou věc.

Ale pořadatelé se nedali. Poslali mi volňásku, patrně viděli moje daňové příznání. Ted' už tři brambůrky se zdají být mnohem lákavější, hlavně však uctit pořadatele a slavnou ženu i když řada problémů zůstává. Protože jedu z daleka, musím se někde u hotelu Plaza převléknout do smokingu, kterému se někdy říká Monkey Suit. V cirkusech do smokingu oblékají cvičené opice, nikoliv *homo sapiens*, ale opravdové opice. Byl jsem přesvědčen, že v blízkém Centrálním parku najdu dostatečně silný dub, abych se za ním mohl převléknout. V telefonních budkách je to už dávno zakázané. S pomocí dvou mladíků s dlouhými vlasy uvázaných v cop se mi převléknutí podařilo. Asi mysleli, že jako oni jdu demonstrovat proti oblékání opic do Monkey Suits.

Můj smoking totiž není nejmodernější. Před mnoha lety jsem ho zdědil po švagrovi. Ošumělost by celkem nevalila, dnes jsou starozitnosti ve velké oblibě. Horší je, že jsem o hlavu menší než švagr a musím kalhoty vytáhnout až pod ramena a ještě si na ně občas šlapu. Co by ale člověk neudělal pro reprezentaci.

Nicméně banket na počest ministryně Albrightové byl moc pěkný. Ve snaze ukázat znalost češtiny, chlubili se američtí řečníci kdejakým českým slovem, někdy také pěkně zakrouceným. Tak nezbylo než aby oslavenkyně sama pronesla několik českých vět. Připomněla, že každé

dokončení na straně 4

**Československé noviny
do každé rodiny!**

NAŠE ZÁŘNÉ ZÁŘÍ - útok ze snů J

Jmeno má své problémy, když před lety ji prezident Havel představoval jako Fullbright. Tehdáž Fullbright stipendia byla známa po celém světě. Dnes jmeno Albright je světově známé, i když v Moskvě či Belehradě ne zrovna nejnámější. [Přáno před pádem Miloševiče - ČSN]

O dva dny později otevřelo Emigrační muzeum ve spolupráci s Náprstkovým muzeem a Českým centrem v New Yorku výstavku o českém přístěhovalectví na Ellis Islandu. 700 Čechů američanů a jeden prezident se vstřísnali na velikou loď, podstatně větší než pražský *Primátor Dvůrů*.

Pod tlou davy. Hlače jeho ho se kolem prezidenta, se loď nebezpečně ponořila na jedné straně na nejnižší možnou míru, ale bez zřítý jediného člověka jsme se vyloďili. Na ostrově jsme zasedli pod širým nebem a tvrdě palicím sluníčkem před tribunou, odkud několik řečníků nám dalo příležitosti si pěkně opálit obličej. Jakmile skončily naučné projevy, každý se rozhodl ke stolům označených Urquellem, kde bylo nabito, dokud nebylo než si pogratulovat na každověčerních banketech. Většina pohlavárů je natolik populární, že potřebuje pro ochranu před podratnými živly, převážně vlastními spoluobčany, tucet newyorských policistů. Polovina ulic se musela proto na dlouhou dobu uzavřít, dodávky vazy, obelohy zely prázdnou, zmatek zachvátil mnoho. Zloději měli volné pole, protože městská policie soustředila všechny své síly kolem 185 moudrých vůdců světa. Před budovami OSN zaujaly svá bojová postavení různé protestní skupiny. Ordnuje se, že policejní úřady vydaly povolení k tichému demonstrování asi 170 etnickým skupinám, ochráncům přírody, spolkům pro rušení veřejného klidu, bojovníkům za nepořádek a jiným příslušným spolkům. Demonstrovalo se 24 hodin denně. Pro nedostatek místa vydalo se více energie na pokřikování po sousedních skupinách než na demonstrace, ve vřavě ozývaly se výkřiky nevole a *ty vole*, prostě byla to pravá kopie jednání v hlavním sále OSN. Na rohu 42. ulice se každé ráno shromažďovaly houfy bezdomovců, kteří byli ochotni za polívku demonstrovat proti čemukoliv.

Čtu v novinách, že Praha prožívá podobný týden, jaký jsme prožívali první týden v září. Sjelo se sem 185 hlav i těl různých států a státeků, aby každý z nich přinesl projev v OSN na libovolný námět, který stejně málokdo poslouchal, zatímco delegáti se bavili v postranních kuloárech. Světová situace je dobrá, mezinárodní vřavky se odložily z technických důvodů na příznivější dobu. Hlad milionů lidí se ignoruje, takže mocným světa nezbyvá než si pogratulovat na každověčerních banketech. Většina pohlavárů je natolik populární, že potřebuje pro ochranu před podratnými živly, převážně vlastními spoluobčany, tucet newyorských policistů. Polovina ulic se musela proto na dlouhou dobu uzavřít, dodávky vazy, obelohy zely prázdnou, zmatek zachvátil mnoho. Zloději měli volné pole, protože městská policie soustředila všechny své síly kolem 185 moudrých vůdců světa. Před budovami OSN zaujaly svá bojová postavení různé protestní skupiny. Ordnuje se, že policejní úřady vydaly povolení k tichému demonstrování asi 170 etnickým skupinám, ochráncům přírody, spolkům pro rušení veřejného klidu, bojovníkům za nepořádek a jiným příslušným spolkům. Demonstrovalo se 24 hodin denně. Pro nedostatek místa vydalo se více energie na pokřikování po sousedních skupinách než na demonstrace, ve vřavě ozývaly se výkřiky nevole a *ty vole*, prostě byla to pravá kopie jednání v hlavním sále OSN. Na rohu 42. ulice se každé ráno shromažďovaly houfy bezdomovců, kteří byli ochotni za polívku demonstrovat proti čemukoliv.

V Praze máte výhodu, že jste demonstranty uklidili na strahovský stadion, kde se za nimi zavře Brána vítězů a je po demonstrování [přáno před velkými demonstracemi v Praze - ČSN], četl jsem, že prezident Havel pozval všechny demonstranty na kávu a diskusi. Jako bývalý disident jim může v ledasčem poradit.

Dobrou radu by potřeboval také trenér olympijského fotbalového mužstva po debaklu v Sydney. Ať trenér si do míče ani nekopne, čeští fanouškové považují prohru s Kuvajtem za urážku českého fotbalu a jsou připraveni vynést nad ním tvrdý rozsudek, jestli raději nepožádá o azyl v Kuvajtu.

Televizní stanice NBC by si také zasloužila ostrý trest. Ať sprinteri běhají stovku pod 10 vteřin, inzerce následuje s více jak čtyřmi minutami, takže na konci šestihodinového vysílání NBC inzerce daleko předčí olympioniky.

Na tuto finanční notu končím své povídání. Přeji vám všem, milí rodáci, hodně zdraví a slušný přídavek k důchodu, jak vám to Václav Zeman slíbil.

Václav Rakovský

Ochránci zvířat podali trestní oznámení kvůli zastřelení medvěda

V souvislosti se zastřelením medvěda v chomutovském zooparku podal Pražský spolek ochránců zvířat Obvodnímu státnímu zastupitelství v Chomutově trestní oznámení na konkrétní osoby i neznámého pachatele. ČTK to sdělil předseda spolku Vladimír Šmejkal. Se zabíjením medvěda umístěného v Chomutově do karantény poté, co byl v srpnu odchycen na Vsetínsku, jsou podle spolku spojeny trestné činy týrání zvířat, zneužití pravomoci veřejného činitele a obecného ohrožení.

Z týrání zvířat podezřívá spolek chomutovského strážníka Miroslava Jedličku, který 11. října "bez dostatečného důvodu vyplývajícího z platných právních předpisů" medvěda zranil, případně další osoby, které po zvířeti střelily. Stejněho činu se podle spolku dopustil ten, kdo dal pokyn ke střelbě, i Rostislav Stach ze zooparku, který raněné zvíře zastřelil, případně další osoby.

Za nezákonný považuje spolek pokyn ke střelbě na medvěda, pokud jej vydal Stach, a jeho uposlechnutí by mohlo být kvalifikováno jako zneužití pravomoci veřejného činitele, uvedl Šmejkal.

Spolek se dále pozastavuje nad tím, že medvěd probouzel střelou karanténního útulku, překonal oplocení zooparku a dostal se do veřejných prostor. "Máme za to, že v daném případě došlo k několika nepohodlným selháním lidí, kteří mají za úkol o zvířata jim svěřená do péče se starat a nikoli je likvidovat, pokud se ovšem nejednálo o úmysl," míní spolek. Proto dává podnět, aby bylo prověřeno podezření z obecného ohrožení. Současně spolek žádá, aby státní zastupitelství provedlo, zda Stach má legální v držení kulovou zbraň a odpovídající povolení k nakládání s ní.

Asi tříletý medvěd samce, odchycený v srpnu v údolí Boudky na Vsetínsku, napadl od května na zvířatech a majetku škodu zhruba za 170 000 korun. Po odchytu byl umístěn v Podkráňnském zooparku v Chomutově do karantény, odkud se mu však podařilo utéci a byl zastřelen, protože podle zástupce ředitele zooparku Stacha hrozilo, že unikne na blízké sídliště.

LN 25. 10.

SPRÁVY Z DOMOVA

Prezidentovi doporučují delší rekonvalescenci

Zdravotní stav prezidenta Rudolfa Schustera podle vyjádření ředitele Letecké vojenské nemocnice v Košicích plk. MUDr. Mikuláša Prokopa 19. 10. zodpověď 16. pooperačního dne. "Pooperační průběh je normální, rany sú zhojené a jeho fyzická kondice sa zlepšuje," uviedol Prokop. Dodal, že vzhľadom na rozsiahlu plastickú operáciu brušnej steny, je pravdepodobné predĺženie rekonvalescencie.

Lekári mu odporúčajú aspoň 6 týždňovú pauzu. Termín nástupu do práce, ktorý si hlava štátu určila na 1. novembra, a s tým spojený program, v rámci ktorého by mal prijať prince Charlesa, je ohrozený. Prezident s návrhom postupu ošetrojúceho personálu súhlasil.

Preferencie HZDS klesli, ale volby by vyhralo

Ak by sa parlamentné voľby konali už teraz, zvíťazilo by HZDS s 21,5 percenta hlasov voličov. Na druhom mieste by sa umiestnil *Smer*, ktorý by volilo 17,6 percenta voličov a hneď za ním by bola SDKÚ so 16,9 percentnou podporou voličov. Vyplýva to z prieskumu verejnej mienky, ktorý od 29. septembra do 9. októbra uskutočnil Ústav pre výskum verejnej mienky (ÚVVM) Štatistického úradu SR. Do parlamentu by sa dostala aj SMK (9,9 %), SNS (9,0 %), KDH (6,6 %), ale aj SDĽ (6,3 %). Z prieskumu vyplýva, že na voľbách by sa nezúčastnilo 14 % respondentov.

Dve tretiny občanov Slovenska nepotrebojú nové politické strany alebo hnutia

Dve tretiny občanov nepotrebojú, aby sa v súčasnej situácii objavila na slovenskej politickej scéne nová politická strana alebo hnutie. Vyplýva to z reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky, ktorý v dňoch od 24. septembra do 2. októbra uskutočnila agentúra Markant na vzorke 1006 respondentov. Na otázku "Pociťujete vy osobne v súčasnej situácii potrebu vzniku ďalšej politickej strany alebo hnutia?" odpovedalo nie 68,5 % opýtaných, áno 12,5 percenta opýtaných, pričom 8,8 percenta respondentov uviedlo, že im to je jedno. Na otázku nevedelo odpovedať 10 percent opýtaných.

Nezamestnanosť u nás naďalej umelo klesá

V januári tohto roku dosiahla nezamestnanosť najvyššiu mieru 20,54 percent. Na najnižšiu mieru za posledných 16 mesiacov klesla až v septembri. Národný úrad práce evidoval minulý mesiac viac ako 470-tisíc ľudí bez práce, miera nezamestnanosti sa tak znížila na 17,54 percenta. Po iné roky nezamestnanosť na Slovensku v septembri vrcholila práve začiatkom a koncom leta, keď do evidencie prihliadali absolventi škôl, ktorí si nenašli prácu.

Odborníci sa zhodujú, že septembrový pokles nezamestnanosti spôsobil predovšetkým zavedenie

verejnoprospešných prác pre dlhodobo nezamestnaných, ktorí takto "vypádajú" zo štatistiky. V decembri by sa však mali verejnoprospešné práce skončiť. O dotáciách na ich ďalšie financovanie rozhodne parlament pri schvalovaní budúročného štátneho rozpočtu.

Ku koncu roka by mala nezamestnanosť opäť stúpnuť. Skončia sa totiž sezónne práce v stavebníctve, poľnohospodárstve a lesníctve.

Do evidencie pribudlo 8004 absolventov škôl, čo je viac ako pätina všetkých novo zaevidovaných. Aj napriek tomu bol prítok absolventov do štatistiky najnižší od roku 1996. Naopak, historickým rekordom bol septembrový úbytok z evidencie nezamestnaných, ktorú opustilo takmer 59-tisíc ľudí.

Na špicí rebríčka okresov s najvyššou nezamestnanosťou došlo k zmene: Rimavská Sobota predbehla Revúcu. Na ostatných popredných miestach naďalej dominujú juho- a východoslovenské okresy. Najmenší podiel ľudí bez práce je stále v Bratislave.

Izraelskí historici sú proti blahorečeniu Vojtaššáka

Piaty izraelskí historici zaoberajúci sa dejinami Slovenska a slovenského židovstva s rozhorčením prijali správu o úmysle blahorečiť biskupa Jána Vojtaššáka. Predsedovi Konferencie biskupov Slovenska Františkovi Tondrovi zaslali otvorený list, v ktorom uvádzajú, že biskup Vojtaššák bol v čase vojnového slovenského štátu námestníkom predsedu Štátnej rady, ktorá schválila deportácie slovenských Židov.

V liste uvádzajú, že biskup Vojtaššák sa osobne postaral o deportáciu jedného Žida zo spišskej diecézy. "Je nepopierateľné, že blahorečenie človeka s takými vinami by hlboko znevažilo zásady ľudskej morálky, ako aj snahy Svätej stolice zbližovať Židov a katolícku cirkev," uvádzajú historici.

Začat proces blahorečenia Jána Vojtaššáka ako mučeníka vyzval slovenských katolíkov pápež Ján Pavol II. počas svojej návštevy Slovenska v roku 1995. Vojtaššák bol spolu s Pavlom Gojdičom a ďalšími cirkevnými predstaviteľmi jedným z ôbier komunistických politických procesov. Desiat rokov strávil vo väzniciach a zomrel niekoľko mesiacov po prepustení. Jeho život skúma dnes osobitná komisia, ktorá pripravuje podklady na proces blahorečenia. Ten sa podobá súdному procesu, pápež vyhlási dotýčaného za blahoslaveného až po odporúčaní osobitnej vatikánskej kongregácie. Podľa slov postulátora procesu Jána Dudu sa komisia preto nebráni ani faktom, ktoré nevrhajú na život skúmanej osoby len dobré svetlo. "Ak disponujú dôkazmi, nie im nebráni predložiť ich tribunálu, ktorý bude posudzovať jeho život," povedal Duda. Biskup František Tondra s tvrdením izraelských historikov nesúhlasí. Ako uviedol pre agentúru TASR, signatári listu sa opierajú o údaje z komunistického brožúrky o procese so slovenskými vlastizradnými biskupmi, ktorá nie je pre súčasných slovenských biskupov hodnotná. "Vec treba najprv prešetriť," povedal. Podľa Tondru transporty slovenských Židov do Poľska sa konali od apríla do jesene roku 1942. Prítom zasadenie Štátnej rady, ktorá mala schváliť deportácie a v ktorej bol Vojtaššák námestníkom predsedu, rokovala až 3. februára 1943.

pokračovanie na strane 6

O dalajlámu sa starala súkromná ochranka

BRATISLAVA — Pripadal som si, ako keby som sa ocitol v roku 1984, hovorí pre SME Csaba Kiss, ktorý spoločne s manželkou Suzannou organizoval prvú návštevu dalajlámu na Slovensku. Neochota ministerstva zahraničných vecí poskytnúť primeranú pomoc, neochota premiéra stretnúť sa s nositeľom Nobelovej ceny mieru a vodcom utlačaného tibetského ľudu v nom vyvolali pochybnosti o celej krajine.

"Bolo to tak trochu hanba pre Slovensko," hovorí Kiss a dodáva, "dalajláma nemal určite dobrý pocit z toho, že ho premiér ignoruje. Občania ľudia to nepochybne napravili. Zo Slovenska odchádzal s dobrým pocitom." Po všetkých peripetiách so zabezpečením bezchybné návštevy si odľahčene vydychol: "Chvalabohu, nič sa nestalo."

Organizatori dalajlámoveho pobytu sami pripúšťajú, že museli improvizovať. Donútili ich k tomu nepredvídateľné okolnosti. Mnohí z nich im pripravilo ministerstvo zahraničných vecí. Prihlázn

Ťesko hŕdi Niagara, tesko hŕdi do noci... a to nani Niagara, ale jedná elektrárna v Temelíne, ktorá sa navzdory protestom rozbehla

Foto: REUTERS

dva týdne před očekávaným příchodem dalajlámy na Slovensko se střetli s představiteli ministerstva. Říaditel diplomatického protokolu Milan Cigán im pre dalajlámu přislíbil primeranú ochranu. Tri autá a siedmich ľudí.

Par dní pred samotnou návštevou sa stretnutie zopakovalo. Okrem organizátorov sa na nom zúčastnili aj zástupcovia súkromnej bezpečnostnej služby (SBS), ktorých zabezpečil Kiss, aby bol dalajláma skutočne v bezpečí. Šéf protokolu však Kissovcov šokoval. „Povedal nám, že, bohužiaľ, nám ochranu nemôžu dať,“ hovorí Csaba Kiss. „Odvolával sa na nejaký zákon, na základe ktorého nemôžu poskytnúť ochranu súkromnej návšteve,“ dodáva.

Ladislav Snopko, ktorý sa tiež podieľal na organizácii návštevy, tvrdí, že predstavitelia ministerstva od začiatku vedeli, že ide o súkromnú návštevu. Hovorca ministerstva zahraničných vecí Boris Gandel 19.10. pre SME rokovania organizátorov s ministerstvom potvrdil. „Nebola však reč o tom, že by MZV návštevu organizovalo alebo koordinovalo jej cieľ,“ povedal Gandel.

„Mali sme pocit, akoby ani nechceli, aby sem vôbec prišiel,“ hovorí o počínaní ministerstva Csaba Kiss. Celú ochranu nakoniec musela zabezpečiť súkromná *At Home Gallery* manželov Kissovcov. Na

Ministerstvo zahraničných vecí nebolo ochotné poskytnúť tibetskému vodcovi primeranú pomoc. FOTO SME – PAVOL MAJER

hranice prišlo z ministerstva čakať jedno auto a jeden šofér, ktorý nehovoril po anglicky. Z maďarskej strany prišiel tibetský vodca v oficiálnej kolóne. Ľudia z SBS, ktorí mali pôvodne zabezpečovať len masové akcie – teda sypanie piesku do Dunaja v Cilistove a prednášku na Pašienkoch, tak robili dalajlámovi ochranu počas celej návštevy. „Ukázalo sa, že táto súkromná ochranka bola lepšia než štátna,“ tvrdí Snopko a dodáva, „dalajláma bol v najlepších rukách, neboli to však ruky štátu.“

SME 20.10.

Zeman s Klausom se pohádali o jitrnici

PRAHA - Kdo kdy viděl, aby policie málem vyváděla českého premiéra z restaurace v poutech za to, že odmítl zaplatit úratu? A aby za něj narychlo drobnými mincemi musel platit ministr kultury, jehož resort přitom patří k nejhudším? Stalo se tak ve čtvrtek ve sněmovní jídelně, vyhrazené pro parlamentní funkcionáře a členy vlády a to dvě hodiny před hlasováním o státním rozpočtu. V den, kdy se schvaluje rozpočet, obvykle v žádném parlamentu na světě nepanuje karovíjaká idyla. Česká sněmovna byla v tomto jistou raritou: vládní a opoziční strana dospěly už na ranní schůzce k dohodě, a při obědě se tedy mohlo žertovat.

Pane premiére, platit!

Krátko po jedné hodině zasedla vláda spolu s funkcionáři sněmovny ke společnému obědu. Tento rituál má svou tradici už z dob první republiky: ve dnech, kdy sněmovna zasedá, zve její předseda celou vládu na oběd na úraty parlamentu. Zpočátku měl oběd obvyklý průběh, snad jen díky ranní dohodě panovala uvolněnější nálada než jindy. Vše začalo až ve chvíli, kdy se Miloš Zeman dotázal číšníka, jestli by mu kromě jídla, které si vybral z menu na jídelním lístku, nemohl přinést ještě jeho oblíbenou jitrničku. Když ji dostal, byl naproti sedícím Václavem Klausem upozorněn, že jitrnice není součástí menu, a musí si ji

tedy sám zaplatit. A zatímco to Zeman vzal jen jako nadsázku, zavolal Klaus číšníka a oznámil mu, že 21 korun za jitrnici má vykasovat od premiéra - jinak mu suma bude stržena z platu.

Dostál zachránil opoziční smlouvu

Pak nastala hra nervů: Zeman se zařekl, že jitrnici nezaplatí. Klaus ale trval na svém. Účastníci funkcionářského oběda popisují tuto scénu různě. Jedni tvrdí, že šlo stále o žert, podle druhých se ale do tohoto okamžiku promítla letitá rivalita obou mužů a snad i ranní schůzka, na níž ČSSD musela ustoupit požadavkům ODS. „Bylo to v tom stadiu, kdy už žádný z nich zjevně nechtěl nebo nemohl couvnout, aby neztratil fázónu,“ tvrdí jeden z účastníků. Celou situaci ale zachránil Zemanův kamarád, ministr Pavel Dostál. Sám to popisuje a vysvětluje slovy: „Radši jsem se sám přihlásil, že udělám Hujera a za premiéra úratu zaplatím. Vždyť on trval na tom, že se radši nechá vyvést policií v poutech, než by sáhl do peněženky. Než abych viděl českého premiéra v poutech, to jsem radši těch jednadvacet korun dal.“ Na památku, která jistě časem získa sběratelskou cenu, si ale Dostál nechal vystavit od číšníka a Zemana speciální potvrzení, že zaplatil jitrnici za českého premiéra.

Miroslav Korecký, LN 21.10.

Česká vláda se rozhodla přitvrdit boj proti kouření

Podle návrhu zákona musí ve veřejném stravování vyhradit 40 procent míst nekuřákům

Na mladistvé, tedy na nejvíce ohroženou skupinu potenciálních konzumentů, se zaměřuje nový návrh zákona o ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a dalšími návykovými látkami. Jeho věcný záměr schválil Zemanův kabinet.

Nový zákon by měl přitvrdit především v boji proti kouření. Pokud by byl důsledně dodržován, osobám do 18 let by se cigareta prakticky neměla dostat do ruky. Absolutním zákazem prodeje a podávání tabákových výrobků nezletilým reaguje ministerstvo zdravotnictví na výsledky studií, podle nichž kuřáci nejčastěji začínají se svým návykem mezi 11. a 15. rokem života. Postihování by přitom měli být nejen prodejci, ale i rodiče, pokud svým dětem odněti cigarety nebo alkohol nabídnou. Obchodníkům přitom hrozí nejen tučné pokuty, ale i ztráta živnosti.

Ministerstvo sice ustoupilo z původního návrhu, aby prodej alkoholu a tabákových výrobků podléhal zvláštní koncesi, o kterou by prodejce po opakovaném prohrěšku přišel. Vládou schválený záměr ale v tomto bodě odkazuje na živnostenský zákon, kde za opakované porušení zákona hrozí odnětí živnostenského oprávnění. Cigarety by už neměly být dostupné na tržištích a ve stánkovém prodeji. Výjimku tvoří pouze pevné stánky s tiskem. Jen technickou památkou by se měly stát veškeré automaty na prodej tabákových výrobků. Snahou zákona je odstranit všechny formy anonymního prodeje.

Kusovky zřejmě přežijí

Do vládního schváleného návrhu nakonec neprošel další Fíšerův nápad zlikvidovat na trhu prodej jednotlivých cigaret. I nadále se budou smět prodávat pouze

uzavřená balení, z návrhu však vypadla podmínka, podle které nesměly obsahovat méně než 20 kusů cigaret.

Hana Sovinová, odborník na protidrogovou prevenci Státního zdravotního ústavu, považuje toto změkčení původní verze za chybu. „Jednotlivé prodávané cigarety jsou díky své ceně pro mládež nejnáze dostupné. Bohužel, zatím pro takový zákaz není právní podklad ani v legislativě Evropské unie. Rámcová dohoda o kontrole kouření se teprve připravuje,“ podotkla Sovinová.

Kuřáci by měli být nadále tvrdě omezováni ve své vášni např. ve všech veřejných budovách, závodních jídelnách, školských zařízeních a veškerých prostorách, jež souvisejí s hromadnou přepravou osob. Pokud návrh projde legislativním procesem, provozovny veřejného stravování budou povinny vyhradit 40 procent svých míst nekuřákům, řádně je označit a zajistit jim dostatečný přísun čerstvého vzduchu. Absolutní zákaz přitom bude platit v době podávání jídel - snídaní, obědů a večeří. Nápad vytyčit tuto dobu konkrétním časovým rozpětím (od 12 do 14 a od 18 do 20 hodin) nakonec připomínkovým řízením neprošel.

Statistiky dokládají, že ročně zemře v Česku na následky kouření 22 tisíc osob. Podle ministra zdravotnictví Bohumila Fišera nelze čekat pozitivní dopad nového zákona hned, je to norma nutná pro budoucnost. „Je to jako u každého podobného zákona. Je otázka, kdo bude jeho nedodržování kontrolovat a jak důsledně se bude sankcionovat. Bez toho nebude mít valný účinek,“ usoudila Sovinová.

Petr Kučera, Silvie Králová LN, 25.10.

Cizí manažeři chtějí po Čechách více práce

Klíč k úspěchu: investice a dobré vedení

Zatímco v minulých letech rostly mzdy rychleji než produktivita práce, dnes je situace opačná. Firmy totiž tlačí na výkonnost zaměstnanců. To se začíná promítat i do statistických čísel. Letos v srpnu vzrostla produktivita práce v průmyslových podnicích o 12,6 procenta, což je o pět procent více, než bylo zvýšení mezd. Jinými slovy to znamená, že jeden pracovník vyrobil v srpnu o třináct procent více výrobků než loni.

Stále však existují velké rezervy. Jak tedy mohou tuzemské firmy zvyšovat produktivitu práce? „České podniky by měly pokračovat v zavádění nových technologií, v zavádění změn svých činností podle osvědčených modelů a mnohem více se věnovat rozvoji pracovníků,“ říká manažer společnosti *Andersen Consulting* Radan Kocourek.

Firmy by podle něj měly klást důraz na nábor pracovníků, jejich motivaci, vzdělávání, hodnocení, plánování kariéry až po odchod do důchodu. „Motivace lidí je samozřejmě důležitá,“ dodává Kučera, ale zároveň upozorňuje: „Slibit dvojnásobnou mzdu lidem, kteří pracují jen napůl a doufat, že svůj výkon zdvojnásobí, je ale nesmysl.“

Nejdůležitějším faktorem při zvyšování produktivity je práce středního i vyššího managementu a samozřejmě marketingu. Firmy proto musí sledovat současné trendy a snažit se vycházet vstříc požadavkům zakazníků. Při motivaci vrcholových manažerů hrají podle průzkumu poradenské společnosti *PricewaterhouseCoopers* čím dál větší roli premie. Jejich výše je vázána například na cenu akcií či na hospodářské výsledky firmy. Ruku v ruce s vyššími požadavky na zaměstnance musí však podle Kučery jít i zlepšování pracovních podmínek.

Přes význam motivace zaměstnanců patří podle odborníků mezi hlavní důvod zvyšování produktivity práce v České republice investice do nových výrobních zařízení a moderních technologií. Například Budějovický Budvar provedl restrukturalizaci podniku za dvě miliardy korun, což se promítlo i do zvýšení výkonnosti pracovníků. „Za poslední roky došlo téměř ke zdvojnásobení produktivity práce,“ dodává Petr Janský, finanční manažer budějovického pivovaru.

Ani investice však nejsou podle odborníků všelék. „Firmy, které nejsou v zisku, nové zařízení nespasí,“ uvedl Singer. Podle něj neúspěšný management nebude schopný určit, do čeho investovat. Začátek skutečného růstu produktivity spočívá navíc podle Kučerových slov v nepopulárních, ale jednoduchých opatřeních: předpisy jsou k tomu, aby byly dodržovány a vedoucí musejí dělat to, co chtějí od svých podřízených. Dalším krokem na cestě k vyšší produktivitě je zjednodušení pracovních procesů: vyrobí se na lince jeden výrobek za minutu? Podívejme se tedy, zda některá z operací nejde zjednodušit nebo vypustit.

Martina Šrámková, Vladan Gullist LN, 25.10.

Košunica vítá, že ČR sblízuje Srbsko a Západ

Skvělou tradici česko-jugoslávských vztahů si pochvaloval nový jugoslávský prezident Košunica

Zhruba hodinu jednal 24.10. v Bělehradu nový šef jugoslávské federace Vojislav Košunica s českým ministrem zahraničí Janem Kavanem. Ide přitom teprve o druhou návštěvu člena vlády některé ze zemí NATO v srbské metropoli. Nepadla přitom jen zdvořilostní chvála česko-jugoslávských vztahů. Košunica také prohlásil, že ČR může pomoci zlepšit vztah nového režimu a Západu. „Ověřte,“ odpověděl Košunica doslova na otázku LN v tomto smyslu, Košunica výslovně ocenil dosavadní české aktivity vůči Jugoslávii. Velmi by přitom také pomohlo úsilí Prahy, aby byla jeho země „znovu začleněna do různých mezinárodních institucí, zvláště evropských“. „Velmi se na ni těšíme a jsme za ni vděční,“ řekl Košunica o české „zahraničněpolitické“ pomoci. Ministr Kavan poté přímo uvedl, že česká diplomacie podporuje úsilí nového jugoslávského režimu získat znovu řádné zastoupení v OSN. Ministr Kavan sice výslovně odmítl, že by se Česko snažilo zasahovat do vnitřní srbské politiky. Přijal nicméně Košunicův návrh, že česká diplomacie by mohla sdělit zástupcem Černé Hory - srbského partnera v jugoslávské federaci usilujícího o větší samostatnost - svůj názor na státoprávní uspořádání. Jugoslávský prezident měl přitom Kavana ujistit, že jeho nabídku využije. Kavaniv nabídl je totiž zcela v souladu s míněním jugoslávského prezidenta a nových srbských vůdců, že „společný stát je třeba zachovat“. „Česká republika vždy podporovala územní integritu a suverenitu Svazové republiky Jugoslávie,“ prohlásil doslova ministr Jan Kavan. A tento závěr se vztahuje i na Kosovo, tedy na další dosud srbské území, jehož většinové obyvatelstvo - kosovští Albánci - požaduje nezávislost. Také v tomto bodě český ministr zahraničí podpořil postoj Vojislava Košunice, a považmo tedy i Srbska.

Česko-řecká iniciativa znovu

Jan Kavan také řekl, že české firmy mají velkou šanci získat zakázky při očekávané rekonstrukci Jugoslávie. Významnou roli při přitom hrají nejen tradiční vztahy, ale i proslulá česko-řecká iniciativa z loňského roku. Tehdy, v průběhu leteckých útoků Severoatlantické aliance na Jugoslávii, navrhly Česká republika a Řecko samostatný plán, který měl vést k ukončení zásahu. Ačkoli se tento plán setkal v českém tisku i mezi opozičními politiky s výraznou kritikou, nyní by měl podle Jana Kavana pomáhat. O této česko-řecké iniciativě se ostatně zmínil i jugoslávský prezident Košunica, jenž útoky NATO proti Jugoslávii vždy kritizoval. „Ministr Kavan mi připomněl... přemýšlel jsem o česko-řecké iniciativě během bombardování. Takových iniciativ mělo být mnoho,“ řekl teprve před nedávnem zvolený jugoslávský prezident.

Michal Musil, LN 24.10.

Kvůli nepříteli vydávané fotografie v minulém čísle, uvádíme znovu tým Budo Karate Clubu Brooklyn: zleva Anna Gora, Jannie Criado, Sensei George Čermák, Valerie Criado a Andrea Čermáková. Blíže informace na (718) 435-8976 nebo <http://cermakbudo.tripod.com>

SPRÁVY Z DOMOVA – pokrač. ze str. 4

Otvorený list biskupovi Tondrovi zaslali izraelskí historici na vedomie aj prezidentovi Rudolfovi Schusterovi, predsedovi vlády Mikulášovi Dzurindovi a predsedovi NR SR Jozefovi Migašovi

Strany na etnickom princípe

Spomedzi strán, ktoré sú založené na etnickom princípe, je v tomto ohľade najprísnejšia SNS. V článku 1 jej stanov sa hovorí: „SNS na základe dobrovoľnosti združuje tých príslušníkov slovenského národa, ktorí sa stotožňujú s jej programom a stanovami.“ To znamená, že členom SNS môže byť len občan slovenskej národnosti. Ako uviedol hovorca SNS Rastislav Rafaj, za člena môže byť teoreticky prijatý aj Róm, musí sa však hlásiť k slovenskej národnosti.

Naopak, veľmi liberálne stanovby má v tomto smere SMK. Podľa základného ustanovenia „SMK združuje občanov Slovenskej republiky bez ohľadu na národnosť, spoločenské postavenie, pohlavie, rasu a náboženské vyznanie“. Hovorkyňa SMK nám nevedela povedať, koľko členov strany má inú ako slovenskú národnosť. V prihláške do SMK sa totiž národnosť ani neuvádza.

Na otázku, či sa členom Rómskej občianskej iniciatívy (ROI) môže stať občan inej ako rómskej národnosti, odpovedal Gejza Adam: „Samozrejme, hocikto. My máme veľa nerómskych členov.“

Figel: Sme favoriti helmskej skupiny

Osem mesiacov po začatí rokovaní o vstupe do Európskej únie má Slovensko predbežne uzatvorených deväť z celkového počtu 29 kapitol, čím sa značne priblížilo ku krajínam prvej, tzv. luxemburskej skupiny. „Náskok sa znižuje. Dnes je medzi Slovenskom a Poľskom stav uzatvorených kapitol 9 k 11. Česká republika a Maďarsko majú uzatvorených 13 kapitol. Vývoj ukazuje, že sme sa stali favoriti druhej, tzv. helmskej skupiny, a vďaka tomu sa dnes už opticky začína spájať luxemburská a helmská skupina,“ povedal v rozhovore pre SME hlavný vyjednávač s EÚ Jan Figel.

Počet uzatvorených kapitol sa zvýšil po tomto kole prístupových rokovaní, kde sme otvorili štyri kapitoly a hneď tri aj uzatvorili – rybolov, ochranu spotrebiteľov a priemyselnú politiku.

Otvorenou ostala kapitola o colnej únii. „Dôvodom je zatiaľ neprijatý colný zákon, ktorý si ešte žiada veľa príprav,“ povedal Figel.

Kandidátske krajiny tzv. helmskej skupiny vrátane Slovenska, kritizovali Francúzov za to, že napriek rozhodnutiu EÚ rozdeľovali počas rokovaní kandidátov na dve skupiny. „Možno aj vďaka kritike sa v novembri uskutočnila prvýkrát počas francúzskeho predsedníctva zmiešané rokovania, a nie rokovania podľa skupín,“ povedal Figel.

V obchodoch sa začali Vianoce

Hoci teplé a slnečné počasie vyvoláva spomienky na leto, obchodníci už chystajú vianočné nastrohy.

„Nie je to priskoro,“ odpovedala na našu otázku zákazníčka Líka Maláková, ktorá si 24. 10. ako množstvo iných žien obzerala plne regály

pokračovanie na strane 7

TICHO, NATÁČÍ SE!

Eva Pešková, Perth, Austrálie

Ta naše písnička česká, ta je tak hezká, tak hezká tak jako na louce kytička, vyrostla ta naše písnička. Až se ta písnička ztratí, pak už nic nebudem mít, jestli nám zabýne, všechno s ní pomine, potom už nebudem žít.

Ano, ano... to jsou slova naší překrásné a tklivé „České písničky“, kterou pro svůj národ zkomponoval r. 1932 velký vlastenec a hrdina pan Karel Hašler. O Hašlerově tvorbě se říká, že byla odrazem života a doby, v níž žil. Ale kdo to vlastně byl Karel Hašler? A proč se tak dlouho o něm mlčelo? Zkusme podívat znovu opouť mlčení a vraťme se do konce 19. století, kdy se Karel Hašler narodil.

Dovolte mi však, milí čtenáři, abych nejprve moc a moc poděkovala panu Gino Hašlerovi - malíři-impressionistovi a vnukovi Karla Hašlera. Žijícímu od r. 69 v Kalifornii, za to, že byl tak laskav a podělil se se mnou o vzpomínky na svého dědečka a zodpověděl mé zvědavé dotazy, jimiž jsem ani trochu nešetřila. A tak díky panu Ginoi Vás všechny nyní zvou na procházku životem a dílem Karla Hašlera.

Náš národ má pouze jediného skladatele, jehož písničky přežily už několik generací a zpívají se podnes. Je jím herec, režisér, písničkář a kabaretiér pan Karel Hašler. Narodil se 31. října 1879 v Praze na Zličově. Ve svých osmnácti letech je K. H. vyučen rukavičkářem, jako tovaryš pracuje za 2 zlatky týdně a začíná hrát divadlo ve smíchovském ochotnickém spolku. O rok později (1898) odpovídá na inzerát ředitele herecké společnosti Václava Choděry a odjede za ním na Moravu do Jevičky.

V létě 1899 je K. H. utknut zraněn a po neodborném ošetření dostává otravu krve a leží tři týdny v nemocnici v Hranicích, kde po uzdravení zůstává a působí u společnosti Adolfa Dobrovolného. Čeka ho vojenská služba a tak 1. listopadu 1901 nastupuje v pěšího pluku č. 88 v Berouně, ale protože je tento ročník příliš silný, je K. H. propuštěn po dvou měsících do civilu. Dostává nabídku od ředitele „kamenného divadla“ v Brně Františka Laciny, kam v lednu r. 1902 nastupuje. Na podzim téhož roku mu je doručen dopis od jeho prvního ředitele Choděry z Lublaně s nabídkou k angažmá v lublaňském Národním divadle - Hašler ji přijímá.

Po skončení sezóny získává angažmá jako statista Národního divadla v Praze - r. 1903. Téhož roku se seznamuje s českým skladatelem Rudolfem Frimlem a do jeho sestry Zdeny se zamiluje. Když nebyl Hašler zrovna se Zdenou, vedl dost hujarý mládežnický život a navštěvoval i pochybné podniky kde, jak on sám říkával, studoval charaktery. Byl skvělým společníkem a proto byl všude vítán. R. 1905 nastupuje do Národního divadla jako činoherec Rudolf Deyl, s nímž uzavírá K. H. celoživotní přátelství. R. 1906 je pro K. H. rokem významným, protože přestává být statistikem za 5 zlatých za představení a stává se smluvním členem Národního divadla.

21. března 1908 uzavírá sňatek se Zdenou Frimlovou - klavírní virtuózkou. Oddáni jsou na Staroměstské radnici primátorem Dr. Karlem Grošem a za svědky jim jdou ředitel Národního divadla Gustav Sehmoran a ředitel činohry ND Dr. Jaroslav Kvapil. Od Rudolfa Sehmorany dostává K. H. jako svatební dar smlouvu na dalších šest let. V květnu příštího roku se Hašlerům narodil syn Karel.

R. 1910 nakladatel Urbánek vydává 1. svazek Hašlerových staropražských písniček a 10. října se Hašlerům narodil druhý syn. Dostal jméno Zdeněk, ale říkali mu Gino. Ano, je to radostná událost, ale Zdena těžce nese, že z jejího manžela, váženého herce ND, se stává šumař. Hašler ale cítí, že lidem česká písnička chybí, cítí, že to dokáže. Ano dokáže! Je autorem třistačtyřiceti písniček, pokud záznamy nelžou. A možná jich bylo i trochu víc - a to tedy klobouk dolů. Architekt Havel hodlá otevřít pražskou nobilem scénu a ke spolupráci přizve Hašlera. Tak vzniká první český kabaret v Lucerně (1910).

O rok později vydává Urbánek 2. svazek Hašlerových písniček a r. 1913 vychází 3. a 4. Psal se r. 1914. Vypukla 1. světová válka - hrůza, napětí, první padlí, tragédie. Najednou k sobě měli všichni blíž, je třeba přežít a zlost držet na uzdě. Lidé potřebovali zábavu, kabarety se začaly plnit a v jejich čele stojí K. H. Stává se uměleckým ředitelem kabaretu v Rokoku, kde začíná i pravidelně vystupovat. Je plně vytižen, na výchovu dvou synů mu nezbývá čas a jeho manželství začíná dostávat trhliny. Koncem r. 1915 K. H. po třidenním namáhavém vystupování v Brně zaspi odpolední představení v ND a dostává tříměsíční výpověď od šéfa Kvapila. Loučení s Národním divadlem je těžké.

R. 1916 píše hudbu do Tylovy hry „Pražský flamendr“ se známou písničkou „U svatebního Matěje“, režisuje Nedbalovu operetu „Vinobraní“ ve Vinohradském divadle, v níž hraje titulní roli a současně začíná jezdit se švagrem Rudolfem Deylem - impresáři Bedřichem Spurným - po českém a moravském venkově se svými písničkami.

Útrapy 1. světové války skončily rozpadem celé rakousko-uherské monarchie, Evropa se raduje a s ní celý svět. Vznikla republika československá a Hašler ji vítá z jeviště kabaretu Rokoka - jeho melodie znějí po celé Praze, lidé si je zpívají v celé zemi. Odmítá Kvapilovu nabídku vrátit se na scénu ND. Nutno říci, že jako kabaretiér dosáhl K. H. větších úspěchů než jako herec ND.

R. 1919 přebírá vedení kabaretní scény v Lucerně a příští rok se stává jejím šéfem. Píše se r. 1923 a i u nás se začíná projevovat celosvětová krize. Hašler odchází z Lucerny a začíná působit v karlínském varieté a uvádí tam revue.

R. 1926 přijíždí do Prahy, už jako americký občan, Rudolf Friml, na svého švagra však zanevře, protože nevěděl ve varieté jeho operety. O rok později syn Karel odcizil auto a otec ho za trest posílá do opravny automobilů v Hamburku, odkud odcestuje lodí do New Yorku - navždy. Zdena obviní ze ztráty syna manžela a odstěhuje se do vily v Libčicích.

R. 1928 dochází mezi tchánem a zetěm ke smíření, neboť K. H. překládá operetu R. Frimla „Karinka“, K. H. dosahuje životního úspěchu filmem „Písničkář“, Otevřou se mu dveře k široké filmové spolupráci - píše se r. 1932.

Zatím v sousedním Německu klíčí a zvedá hlavu fašismus. Vlastenecky cítící Hašler nezůstává stranou, pracuje neúnnavně bez ohledu na vlastní zdraví. R. 1935 přijíždí do Prahy opět R. Friml a přes odpor matky odváží s sebou do Ameriky syna Gino. Znamená to trvalý konec Hašlerova manželství. Po Mnichovu píše povzbudivé články do deníku Venkov, čímž vzbudí pozornost Němců, a po r. 1939 v tom pokračuje. Z Ameriky se vrací syn Gino a Hašler ho zaměstnává u filmu. Zamiluje se do mladičky adeptky herectví Boženy Mirkové, ale ta si vezme za muže právě jeho syna Gino.

R. 1940 K. H. píše scénář pro natáčený film „Babička“ a jeho syn Gino režisuje svůj první film „Za tichých nocí“. Opět K. H. jezdí po českém a moravském venkově a svými písničkami dodává lidem odvahu k boji proti okupantům. Národ prožívá nejtěžší okamžiky. Z jeho vystoupení se stávají národní manifestace a německá policie je v pohotovosti. Hašler hraje, zpívá a obecenstvo bojuje. Všude však je sítěžen a sledován, až číse přetékla. R. 1941 působí Hašler jako odborný poradce při natáčení filmu „Městečko na dlani“. Najde je zatčení gestapem a po třidenním „pobytu“ v Peckaně je propuštěn s důrazným varováním. Hašler však neustává v protinacistické činnosti - vypraví anekdoty a paroduje své písničky. A tady vyprávění končí... 2. září 1941 je zatčen gestapem při natáčení „Městečka na dlani“, po výsleších převezen do Drážďan a odtud do koncentračního tábora v Mauthausenu, kde 22. prosince roku 1941 podleha ucelidnému zacházení a mučení.

Po osvobození r. 1945 je na jeho rodném domku na Zličově slavnostně odhalena pamětní deska: ředitelem byl věrný přítel Rudolf Deyl. R. 1946 umírá ve své libčické vile Hašlerova manželka Zdena ve věku 69 let.

Za své příkladné vlastenecké a hrdinské zaplání Karel Hašler mučednickou smrtí a bohužel nutno poznamenat, že se o jeho smutný konec zasloužili „naši lidé“, kteří na jeho činnost upozorňovali gestapo. Jeho poslední zatčení a následnou smrt má na svědomí dokonce jeden z členů filmového štábu „Městečka na dlani“.

Rozhovor s vnukem Karla Hašlera, Gino Hašlerem

EP: V r. 1948 se dostávají k moci komunisté, u nichž je známo, že likvidovali českou a slovenskou inteligenci, zabíjeli vynikající naše skvělé odborníky a jejich zpusoby (první nevinných lidí se náramně ztotožňovali se zpusoby nacistickými. Jaký vliv pane Gino, měla era komunistů na díla, jež nám zachoval Váš dědeček?

GH: Přestože jeho písničky sehrály za nacistické okupace velkou buditeckou úlohu, komunistický režim u něm mluvil jen jako o kapitalistickém zbohatlíkovi a karbaníkovi, celou jeho tvorbu zakázal a zakázali také jakéhokoli zmínky o jeho osobnosti. A proč? Protože se svými písničkami dotýkal života prostých lidí. Jejich lásky, touhy, víry, mladosti i bolesti. Politický charakter se pak objevil v písničkách opěvujících první republiku a pana prezidenta Masaryka. Neboť se ani „obout“ do ruských bolševiků písní „Kampak na nás bolševici?“ v r. 1919, což mu

samozejmě komunističtí mocipáni po r. 1948 nemohli odpustit v době, kdy "noví písničkáři" oslavovali pionýry, komunisty a údemiky."

Pamatuji si, že profesorka češtiny, která má nepochybně zásluhu na tom, že miluji svůj mateřský jazyk a s ním související českou literaturu, nám při svých hodinách, i když to osnovy s největší pravděpodobností nedovolovaly, vyprávěla o našem dědečkovi. V souvislosti s tím, že zahynul v koncentračním táboře, nám řekla, že byl židovského původu. Zdá se mi ale, že nacisté měli spoustu jiných důvodů pro to, aby ho pronásledovali, i když by nebyl. Můžete do této věci pro nás vnést jasno?

Jde o něčí smyšlenku. Hašlerova rodina je od pradávna římsko-katolická ze strany dědečka a katolická ze strany Zdeny Frimlové. Mám za to, že celý klan Hašlerů má prapůvod někde na území dnešního Švýcarska, kde je jméno Hašler asi tak běžné jako v Čechách Novák. (Jako doklad mi pan Gino poslal křestní list jak dědečka tak i babičky, aby budoucí informace byly pravdivé.)

Vím, že po srpnu r. 68 jste odešel do exilu. Máte snad přece jen nějaké zprávy o tom, jak tehdejší vedení se stavělo k odkazu pana Hašlera?

Na tuto otázku Vám bohužel nemohu odpovědět, protože jsem ztratil kontakt. Jistě však ale víte, že K.H. získal tři ceny v loňské soutěži "Hit století". Dostal je za tři dekády a převzali je moje matka, moje dcera Lucie a vnuk Lukáš.

Ano, vím o tom, protože kamarád v Praze nám tento pořad natočil a tak jsem měla možnost jej shlédnout. Radost z výsledku byla převelká. Jistě Vás, pane Gino, potěší tím, že ačkoliv osobnost K.H. byla po r. 68 stále jaksi držena v tajnosti, jeho nádherné písničky se začaly hrát a zpívat. Pamatuji si na pořad "Hybš hraje Hašlera" (tuším z r. 79), kdy pan Milan Chládek zpívá "Českou písničku" a oči má plné slzinek. Byl to okamžik, který je mi v lidských srdcích zasazen pevně jak diamant - a navždy!

Moje poslední otázka zní: "Nechcete, pane Gino, něco vzkázat krajanům v Austrálii?"

Člověk je podivné stvoření, které na rozdíl od ostatních tvorů je málokdy spokojeno s tím, co má, a věří, že ten lepší život je někde úplně jinde. A tak i já jsem se ocitl před třiceti lety v Kalifornii a dněs nadávám, jak je tady horko. Nakonec však došlo na slova mé babičky, že "všude je chleba o dvou kůrkách". Když jsem se před pár lety rozjel domů navštívit svou maminku, smutně jsem konstatoval, že z té Prahy, kterou můj dědeček opěvoval, zbylo jen prámo, čas mnoho změní, ale tomu se nedá zabránit. Praha je dnes k pronájmu a obsazena cizími firmami.

Nicméně po návratu z této evropské metropole, která se v mnohém neliší od Paříže, Londýna či Vídně, tady někdy tak sedím a vzpomínám na Prahu svého mládí - na Vltavu, Nový Svět, na staré hospůdky a vůni parkátského stánku na Uhelném trhu. V Čechách je mnoho krásných věcí, které by naše děti měly poznat, tak jak je poznal můj syn. Velknout jím do paměti na celý život místo, odkud pochází jejich rodiče. Ať tak či tak, je to náš domov a čas neúprosně utíká. Všem krajanům v Austrálii přeji hodně zdraví a štěstí. A Vám Evo, jsem vděčen za Vaši práci a hlavně za to, že díky Vám neupadne můj dědeček ve světě jen tak v zapomnění.

I my Vám, pane Gino, přejeme všechno všichniho dobře, ještě jednou děkujeme, že jste byl tak laskav a podkryl to, co nám bývalý režim tak dlouho skrýval. Kéž odkaz Vašeho dědečka, Karla Hašlera, je stále živý a jeho písnička ať se nikdy neztratí, protože "pak už nic nebudem mít".

A malá douška na úplný závěr. V r. 97 byl natočen film "Pražský písničkář", v němž titulní roli ztvárnil vynikající český herec pan Viktor Preiss, který se ze vztahu ke K.H. vyznává těmito slovy: "Když jsem písničky zpíval, bylo mi chvílemi smutno i veselo, tak, jak to asi jejich autor cítil a chtěl. Až je někdy a někde budete poslouchat, ať je Vám také tak - hezky smutno i veselo. To bude mít pan Karel Hašler radost a já taky!"

Zemřel významný literární historik, germanista Eduard Goldstücker

Ve věku sedmaosmdesáti let zemřel v pondělí 23.10. v Praze významný literární historik, publicista, kritik, a germanista Eduard Goldstücker. ČTK o tom informoval Václav Žák, šéfredaktor časopisu Listy, v němž Goldstücker dlouhá léta publikoval.

Poslední rozloučení se zesnulým se koná 30. října ve 14:00 ve velké obřadní síni krematoria v Praze - Strašnicích.

Goldstücker se soustředil na česko-německé literární vztahy 19. století, proslul však především jako odborník na pražskou židovskou německy psanou literaturu počátku 20. století. Podílel se mu vzbudit zájem veřejnosti o pražskou německou kulturu.

V roce 1963 zorganizoval první oficiální konferenci o díle Franze Kafky v Československu, o rok později vyšla jeho studie Na téma Franz Kafka. Zajímal se i o díla řady dalších autorů, mimo jiné Franze Werfela, Egona Erwina Kische, Thomase Manna, Heinricha Bölla či Stefana Zweiga.

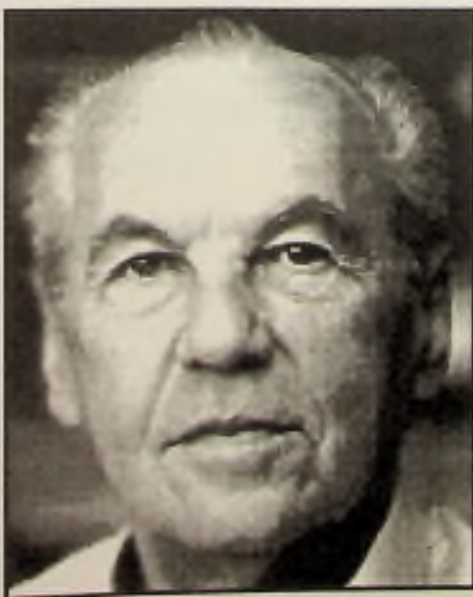
Od mládí publikoval v mnoha časopisech i denících doma i v zahraničí, například v Kulturní tvorbě, Literárních novinách, Planu, Lístech či anglickém exilovém titulu Nové Československo. Eduard Goldstücker se narodil 30. května 1913 v Podbielcu u Dolního Kubína na Slovensku.

Vystudoval germanistiku a romanistiku na Karlově univerzitě v Praze. Za druhé světové války emigroval do Anglie a působil i v odboji. V roce 1951 byl ve vykonstruovaném politickém procesu odsouzen na

doživotí. Čtyři roky strávil v komunistických koncentračních táborech v Jáchymově a Leopoldově.

Po revizi procesu byl v roce 1955 rehabilitován. V šedesátých letech vedl katedru germanistiky Filozofické fakulty UK. Byl jedním z neaktivnějších představitelů Pražského jara 1968. Období let 1969 až 1990 strávil v emigraci ve Velké Británii. Do Prahy se vrátil v roce 1991.

LN 25.10.

SPRÁVY Z DOMOVA - pokrač. ze str. 6

v oddělení s vánočním tovarom v bratislavskom Tesco. „Naopak. Myslím, že dnes majú ľudia a najmä matky pred Vianocami taký zhon, že časná ponuka ozdôb a darčiekov je namieste. Odložím to do skrine, nepokazí sa to a aspoň bude neskôr viac času na pečenie a upratovanie.“

Obchodníci tvrdia, že skorá ponuka vánočného tovaru má odbúrať u ľudí predsviatočné stresy. Podľa Juraja Pajera z vedenia bratislavského Tesca je to normálne: „Svetoznáme obchodné domy s tým vychádzajú dokonca už v auguste. Čas sa začína skracovať a okrem toho zákazníci to veľmi vítajú.“

Aj psychologička Eva Letovancová vníma skorú predzvesť Vianoc v obchodoch pozitívne, ale „pokiaľ sa nezačína priskoro aj s prehnanou výzdobou. A to sa zatiaľ nedeje. Ľudia môžu už začať rozmýšľať o Vianociach, a kto chce, má dosť času na vyberanie darčiekov“.

Začnú sa jesenné prázdniny

Prvé, takzvané jesenné školské prázdniny sa začnú v pondelok 30. októbra. Vyučovanie na základných a stredných školách sa opäť začne vo štvrtok 2. novembra.

Žiakov a študentov čakajú aj tradičné voľné dni. Vianočné prázdniny sa začínajú v sobotu 23. decembra a skončia sa v piatok 5. januára 2001. V školách sa začne učiť od pondelka 8. januára. Polročné prázdniny budú v piatok 2. februára 2001.

Lesný požiar v Slovenskom raji si vyžiadal šesť ľudských životov

Šesť ľudských životov si vyžiadal lesný požiar, ktorý od pondelka 22.10. večera zúril v Národnom parku Slovenský raj v katastrálnych obciach Hrabušice a Betlanovce (okres Spišská Nová Ves). Medzi obeťami sú tri ženy a dvaja muži. Telo ďalšej obeť plamene tak znetvorilo, že do večera sa nepodarilo určiť ani pohlavie.

Podľa starostu Hrabušíc Ladislava Juhása obeťami sú tamojší Rómovia, ktorí v rámci verejnoprospešných prác čistili chodníky. Podľa jedného obyvateľa štyri obeť boli neplnoleté, 17- a 18-ročné deti, ktoré odišli ráno pracovať pravdepodobne namiesto svojich rodičov.

Podľa Plevu vzhľadom na nedostupný terén sa na miesto požiaru nemohla dostať technika, a tak ho museli likvidovať ručne. Na záchranné práce nastúpili aj dobrovoľníci. „Tí začali v okolí asi 300 metrov od miesta požiaru odkopávať terén, čím mali zabrániť jeho ďalšiemu šíreniu. Žiaľ, silný vietor, ktorý sa strhol, v okamihu premiestnil plamene do relatívne bezpečných miest, kde pracovali dobrovoľníci.“

Do likvidácie ničivého ohňa sa zapojili požiarnici zo Spišskej Novej Vsi a z Popradu. 24.10. skúmali možnosti, ako ho uhasiť z paluby vrtulníka. „V plamenocho sú mimoriadne vzácné porasty smrekov, veľmi cenné lesné spoločenstvá. Keďže sú na príkrom svahu, na miesto sa dá dostať jedine pešo. Súkromný lesný hospodár sa tam chcel dostať terénnym vozidlom. Len tak-tak, že nezhorelo a nakoniec sa šťastne vrátil.“ uviedol riaditeľ rezervácie Dušan Bevilacqua.

Aj keď sa príčina požiaru zatiaľ len vyšetruje, podľa viacerých svedkov mohol vzniknúť neopatrným spalovaním zvyškov dreva po ťažbe.

Migaš venuje 5000 korún každej rodine

Finančný dar päťtisíc korún venuje predseda parlamentu Jozef Migaš každej rodine, ktorá pri lesnom požiari v Hrabušiciach prišla o najbližších, ako príspevok na zmiernenie ťažkej straty. Na pohrebe v Hrabušiciach sa zúčastnil minister pôdohospodárstva Pavol Koncoš.

Využívanie detí na prácu odkryl až oheň

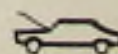
Živelná pohroma v Slovenskom raji nečakane ukázala aj iný problém – vyhýbanie sa verejnoprospešným prácam. Medzi mŕtvymi, ktorí hasili požiar v rámci verejnoprospešných prác, sa totiž našli dvaja neplnoletí, o ktorých sa predpokladá, že pracovali namiesto rodičov. Mladistvých podľa platnej legislatívy nemôžu úrady práce registrovať ako nezamestnaných, takže oficiálne ani nemohli vykonávať verejnoprospešné práce, ktoré sú určené pre dlhodobo nezamestnaných a dotuje ich štát.

Okresný úrad práce v Spišskej Novej Vsi tvrdí, že za to nemôže. „Verejnoprospešné práce sú vlastne pracovným pomerom na čas určiť. V tomto prípade bola zamestnávateľom obec Hrabušice,“ povedal riaditeľ okresného úradu práce Michal Komara. Podľa názorov zainteresovaných posielali verejnoprospešní pracovníci na pridelené posty svoje deti. „Ešte sme sa s tým nestretli. Zakonník práce dokonca striktné tvrdí, že zamestnanec musí vykonávať prácu osobne,“ zdôraznil Komara.

Podľa kompetentnej pracovníčky Obecného úradu v Hrabušiciach je odhalenie o nahrádzaní pracovníkov ich deťmi skôr výnimkou: „Nevedeli sme, že sa niečo takéto deje.“ Verejnoprospešní pracovníci boli síce zamestnaní na obecnom úrade, ten ich však prideloval na prácu lesnej správy. „Čistili turistické chodníky pod dohľadom horára. Ráno

pokračovanie na strane 8

TONY KOCICA

A&A PRECISION TRANSMISSION, INC.

SPECIALIZING IN AMERICAN & FOREIGN
AUTOMATIC & STANDARD TRANSMISSIONS

TEL (212) 860-3300
FAX (212) 860-3558

306 EAST 106TH STREET
NEW YORK, NY 10029

SPRÁVY Z DOMOVA - pokrač. ze str. 7

išli na svoju zvyčajnú prácu, v priebehu dňa ich však presunuli, aby šli hasiť les. Vieme o tom veľmi málo."

Keď vypukol požiar a bola vyhlásená mimoriadna situácia, pozývali sme ľudí z okolia a umiestnili okolo ohniska v dostatočnej vzdialenosti, vysvetľuje šéf Lesnej správy v Prešove Teodor Vaverčák.

Verejnoprospešní pracovníci spolu s deťmi ich kolegov potom prekopávali pôdu okolo územia zasiahnutého požiarom, aby sa nemohol ďalej šíriť. "Prišiel víchor a príroda si urobila svoje. To, že tam neboli iba zamestnanci obecného úradu, ale aj deti niektorých z nich, je nepochopiteľné," dodal Vaverčák.

Udalosť už začal vyšetrovať prešovský inšpektorát práce, ktorý v stredu poslal do Bratislavy hlásenie o začatí šetrenia.

Oheň v Slovenskom raji sa už nešíri

Požiar v Slovenskom raji sa v piatok 27.10. stabilizoval na rozlohe 75 hektárov lesa. Podľa prednosti Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi Juraja Beňu hasilo plamene šesť vrtulníkov. Boli medzi nimi aj dva vojenské vrtulníky z Maďarska, z ktorých každý nesie pod sebou vodný vak s objemom 3000 litrov. Na zemi bojovalo s ohnom 400 záchranárov. Vytvárali priekopy zabráňujúce postupu ohňa, pomáhala im ťažká technika na odstraňovanie stromov.

Hrozba rozšírenia ohňa z Troch kopcov na Vernársku tiesňavu sa údajne pominula. "Tam sa najviac osvedčil poľský vrtulník. Jeho pilot sa vrátil z hasenia španielskych lesov a je špecialistom na požiare v poľských Tatrách. Pomohla nám zmena vlhkosti vzduchu, lebo v noci pršalo. Požiar je intenzívny vnútri požiaroviska, najviac na Troch kopcoch," tvrdí riaditeľ Správy Národného parku Slovenský raj Dušan Bevilacqua.

Údaje o rozsahu požiaru kolísali medzi 64 až 75 hektármi – pri cene 6 miliónov korún za hektár dosahujú možné straty výšku 450 miliónov korún. Lokálny oheň sa vyskytol aj nad Kláštorňou roklinou. "Turbočmeliaky hasili hospodárske lesy, vrtulníky prírodnú rezerváciu," povedal Bevilacqua. Jeho podriadení stále kontrolujú požiarovisko z náprotivných kopcov v Slovenskom raji, ostatní monitorujú stav v okolí Vernára a Hranovnice.

V týchto dňoch sa ochranárom zo Spiša ozvali ľudia a organizácie z celého Slovenska s ponukou pomoci pri hasení ohňa. "Lesoochranárske združenie 1/k zo Šariša aj študenti z lesníckej fakulty vo Zvolene nám ponúkli pomoc. *Greenpeace* dokonca horolezcov. Tieto ponuky radi využijeme po požari," povedal Bevilacqua. Podľa neho je už dnes jasné, že sa budú zalesňovať iba hospodárske lesy, nie však prírodné rezervácie.

Clintonu potešil vstup U. S. Steel do VSŽ

Prezident USA Clinton 24. 10. poslal premiérovi Dzurindovi telegram v súvislosti s úspešným vstupom oceliarskej spoločnosti U. S. Steel do VSŽ. Túto transakciu nazval Clinton úspechom, ktorý je časťou širšej ekonomickej integrácie Slovenska do globálnej ekonomiky, a ocenil aj Dzurindov podiel na úspechu celej transakcie.

Clintonu potešila správa o úspešnej realizácii akvizície. Ocenil Dzurindov podiel na transakcii a spomenul aj minuloročný vzájomný rozhovor vo Washingtone.

Ďalšia spoločnosť spreneverila milióny

Investičná spoločnosť *Shakti Invest* zo Žiliny, ktorá vznikla pred dvoma rokmi, pravdepodobne spreneverila niekoľko desiatok miliónov korún. Svojim klientom ponúkala až desaťpercentné mesačné úročenie vkladov. Medzi dôveryčivými ľuďmi sa našli aj takí, ktorí do spoločnosti vložili aj niekoľko miliónov korún. Doteraz najvyšší zistený vklad presahoval podľa Markízy tri milióny korún. Zástupcovia *Shakti Investu* uzatvárali s klientmi mandátne zmluvy na 1 až 12 mesiacov pri úročení 6-10,5 percenta. Ako uviedla Markíza, pri vložení sumy 324-tisíc korún boli podľa zmluvy úroky 9 percent, a ak klient vložil takúto sumu, každý mesiac sa mu malo prirátavať viac ako 29-tisíc, až by výsledná suma po uplynutí lehoty dosiahla takmer pol milióna korún. Z tohto podvodu už boli obžalovaní dvaja spoločníci Peter H. a Gabriela S. Podľa hovorkyne sekcie vyšetrovania ministerstva vnútra Magdy Krasulovej sa obvinení nezdržiavajú v mieste bydliska, ale vyšetrovatel má na nich kontakty. Doteraz sa prihlásilo iba osem poškodených, ale očakáva sa, že ich počet bude narastať.

R. Kováč predstavil správu vlády o zdravotníctve

Správu vlády SR o stave zdravotníctva, jeho súčasných problémoch a spôsobe ich riešenia predstavil 24.10. vo Výbore NR SR pre zdravotníctvo minister Roman Kováč. Opozítni poslanci kritizovali, že situácia v zdravotníctve, ktorú sám minister označil za veľmi vážnu, sa nerieši.

Minister upozornil na nedodržiavanie ekonomickej rovnováhy, ktoré spôsobuje zadlženosť rezortu. Súčasný dlh vzniká neplatením príspevkov na poistenie za zamestnancov predovšetkým štátnymi podnikmi. Podľa správy je najmenej problémov vo dvoch oblastiach – primárnej a špecializovanej ambulantnej starostlivosti. Najväčším problémom je financovanie lôžkovej zdravotnej starostlivosti. Už v budúcom roku by sa malo zúžiť delenie rezortu na tri základné časti – primárnu ambulantnú starostlivosť, špecializovanú ambulantnú starostlivosť a ústavnú

dokončenie na strane 10

Hosté na slavnosti v Lanžhote

Odhalení pamětní desky Bartošům

Jiří Belík

Nedělní odpoledne dne 10. září 2000 bylo v Lanžhotě slavnostní. V ulici Komenského, před domem č. p. 25 se konalo shromáždění u příležitosti odhalení pamětní desky na počest pana Antonína Bartoše mjr. v.v. velitele protifašistické odbojové skupiny Clay-Eva, jeho otce Antonína Bartoše a bratra Františka Bartoše.

Ve 14.00 hod se prostranství křižovatky před rodinným domem jmenovaných zaplnilo občany Lanžhota, přáteli a pozvanými hosty. Čestné místo zaujala paní Marie Bartošová, manželka velitele skupiny, která přicestovala se svým synem Antonínem.

Shromáždění zahájil projevem starosta Lanžhota pan Polach. Krátce vzpomněl historii rodiny Bartošů a jejich zásluhy v protifašistickém odboji. Slavnostní akt odhalení desky označil za částečné splacení dluhu občanů hrdinům odboje. Apeloval na přítomné, aby už nikdy nedopustili praktiky minulého režimu, který se snažil všemi možnými prostředky, pomluvami a lživými výmysly zkeslit výsledky odboje. Jeho aktéry pak označoval za nepřátele lidu. Poté provedl odhalení pamětní desky.

Po starostovi se ujal slova neúnavný spolupracovník odbojářů pan František Straka z Tvrdonic. Ten podrobně popsal všechny útrapy, starosti a strasti nejen členů odboje, ale i příslušníků jejich rodin. Zmínil se o postupu skupiny Clay-Eva z Valašska až do rodného Lanžhota. Svého vyprávění se zhostil jako pravý pamětník a přímý účastník.

Proslov zpestřoval vkládáním citací z rozhovorů se členy skupiny a popisy přesného průběhu některých operací.

Jako další se postavil k mikrofonu poslední žijící účastník odbojové skupiny Clay-Eva, radiista, pan Čestmír Šikola plk. v.v. Ten svoji řeč směřoval spíše do období po válce a uvedl všechny problémy a potíže, které ho provázely po celou dobu. O tom, že pomlouvači nesložili zbraně ani po roce 1989, svědčí skutečnost, že rozpory vyústily až v soudní spor s komunistou Grebeníčkem, který bude v blízké době zahájen.

Závěrečné slovo dostala paní Bartošová. Pozdravila lanžhotské spoluobčany, pozvala je do sálu restaurace Podlužan na přátelské posezení a zavzpomínání na dobu, kdy žila mezi nimi. Upozornila přítomné na možnost shlédnutí výstavy, věnované činnosti skupiny. Výstavu uspořádal v Podlužanu pracovník Moravského zemského muzea v Brně pan Jambor s přáteli vojenské historie, který se věnuje shromažďování faktů o skupině Clay-Eva bezmála 30 let. Byla tam k vidění celá řada autentických záberů a relikvií patřících odbojářům. Za velmi cennou součást považuje autor sbírky vak na věci s nápisem „Antonín Bartoš“.

Celou oslavu provázeli krásným zpěvem podlužáckých písniček lanžhotská Mužáci a místní ženský pěvecký sbor.

Osobní věci Antonína Bartoše

Havel udělil milost cizinci, který demonstroval proti MMF

Šestnáctiletý demonstrant, kterému prezident udělil milost, podle policie uřil dvěma vozidlům zadní stěračce a u jednoho z nich rozbil zadní okno. Způsobil tím celkovou škodu 7107 korun, kterou zaplatil a poškozeným se omluvil. Poškození omluvu i náhradu škody přijali a na trestním stíhání obviněného netrvají, uvedla prezidentská kancelář na svých internetových

stránkách. Jeden z poškozených prý vyjádřil naději, že obviněný bude co nejdříve propuštěn na svobodu.

Naposledy prezident udělil milost 3. října, kdy nařídil zastavit trestní stíhání redaktorů deníku *Mladá fronta Dnes* Sabiny Slonkové a Jiřího Kubíka v souvislosti s jejich zveřejněním diskreditační akce *Olovo*, namířené proti Petře Buzkové (ČSSD).

LN 25.10.

Kurzovní lístek České národní banky (platný od 26.10.2000)

Velká Británie	1	GBP	60.284
Kanada	1	CAD	27.533
Slovensko	100	SKK	79.919
USA	1	USD	41.809

Clay-Eva

volá

Londýn...

1. pokračování

Od toho dne stále častěji Bartoš vzpomínal na rozhovory s Kubáčkem. Manipulace s vkládáním vojenských zášek do jugoslávských záberů se zdálo. Poštovní zaměstnanci v úředním pokračovali v této drobné záškodnické práci i nadále. Ale odevza nedala na sebe dlouho čekat. Brzy začaly docházet brněnskému ředitelské poště a telegrafu dotazy a žádosti, aby bylo vysvětleno, co se s tou či onou zášekou stalo a proč nebyla adresátovi doručena. Poněvadž všechna vyšetřování zůstávala bezvýsledná, změnila nadřízená místa způsob odesílání zášek do ciziny. Bylo nařízeno, že všechny zášky za zahraničí musí být směřovány přes Berlín. Tím byly další manipulace znemožněny.

Bartošovi hrozilo prozrazení dřívější činnosti. Zbývalo jen dvojit. Buď zůstat a očekávat zatčení gestapem, nebo utéci za hranice. Po zralé úvaze, a za stále svízelnější situace, se Bartoš rozhodl pro to druhé. V té době býval velmi často zadumán. Toho si povšiml Kubáček a přímo na něho nahlídl:

„Antoš, s tebou se něco děje. Zda se, že jsi zaponněl mluvit i zpívat. Nač stále myslíš?“, tázal se přátelsky a poklepal mu na rameno.

Bartoš upadl do rozpaků a začervenal se, jako by byl přistižen při něčem nekalém. Trvalo chvíli, než odpověděl:

„O myšlení nejde, ale jde o to, vynyslet něco kloudného. Kamaráde, teče mi do bot. V Lanžhotě mě vyslychali četníci, že jsem zfalšoval nějaký fonogram. Včera mě pro to volal také vrchní tajemník. Krátký. Dopadlo to sice dobře, ale myslím, že se zde již dlouho neudrží. Bylo by snad lepší, kdybych zavezal zůstat, než si pro mě přijde gestapo. Mnoho času už nemám.“

Tímto stručným vysvětlením se však Kubáček nedal odbyt. Bartoš musel ven s celou pravdou.

„Jak vidíš, byly v Hamburku slavnosti Kraft durch Freude. Z nařízení ministerstva se jich účastnit také skupina z Lanžhota. Snažil jsem se přesvědčit vedoucího výpravy Petru o nevhodnosti takového zájezdu. Marně. Když tedy nedal na dobře míněná slova, uchýlil jsem se ke lsti. V den, kdy měla výprava

z Lanžhota odjet, nechal jsem po šesté hodině večer odtelefonovat na četnickou stanici v Lanžhotě fonogram se zprávou, že zájezd byl odložen. Četník, který fonogram přijal, jej také skutečně doručil. Mělo vidět jak bylo ten večer u nás v Lanžhotě veselo. Chlapci radost, že zůstanou doma, sešli se v hospodě a vypili každý o nějaké to deci lahodného slováckého vína víc, než obvykle. O půlnoci však přijelo auto z Brna, a tu se ukázalo, že zájezd nebyl odložen a výprava již měla být na cestě do Brna. Trvalo pár hodin, než dali dohromady novou skupinu, poněvadž se staré již někteří nechali jet. Tak dojezd do Brna s několika hodinovým zpožděním. No, tak vidíš, a teď za to hou mě.“

„A jak to dopadlo u výslechu?“

„Neměli sice proti mně žádné důkazy, ale podezření přece zůstalo, přes všechnu dobrou snahu Kráčkého, který protokol upravil v můj prospěch. Vím však, že to nepostačí.“

„Co tedy chceš dělat?“

„Totéž, co jsem chtěl už loni - zmizet.“

Při tom zůstal. Poněvadž cesta přes Polsko již byla uzavřena, hledal Bartoš jiné východisko. Zbýval jen jediný směr - přes Slovensko a Maďarsko do Jugoslávie. Mnozí „zasvěcení“ tvrdili, že je to cesta poměrně snadná, poněvadž v Evropaši se o každého uprchlíka postaral francouzský zastupitelský úřad, který mu při vystavě žádné doklady, vydá jízdenku a pošle ho do Francie. Šlo tedy vlastně jen o to, dostat se do Evropaši.

Se svým úmyslem se svěřil Bartoš při nejbližší příležitosti mladšímu bratrovi Josefovi, který byl zaměstnan jako výpravčí v Devínské Nové Vsi. Ten vypracoval plán úniku přes moravskoslovenské hranice a získal průvodce pro přechod do Maďarska. Vše bylo připraveno. Teď jen zbývalo zmizet z Brna tak, aby nepřítomnost zůstala co nejdelší utajena. I v tom si věděl Bartoš rady. Pomohly mu mandle. Krátký běh, půllitr studeného piva, z toho angína a lékař ho uznal za čimrnatě dnu neschopným k výkonu služby.

Jako rodný syn slunného Slovácka byl Bartoš dvorům dodavatelem vina kamarádům na poště. Víno mu dodával jeho přítel Pavel Osička, majitel vinných sklepů v Brně. Poněvadž měl ještě malou zásobu tohoto mólu v bytě, rozhodl se jej před odjezdem prodat. Bylo to 8. března 1940, kdy se nad jeho pracovním stolem objevila přípojistka neznámého autora:

„Vino husté jako tak, má na skladě flahiňák.“ Tak se totiž Bartošovi na poště a později i mezi vojáky všeobecně říkalo. „Kupujte, nebude!“

Nikdo z přátel netušil, že to je skutečně poslední víno, které jim „Babiňák“ dodal.

Ještě téhož dne odjel Bartoš z Brna domů do Lanžhota. Bylo nutné uvědomit otce o připravovaném záměru. K rozhovoru došlo hned po příjezdu na zápraží.

„Víte, tat, měl jsem nějaké nedorozumění v úřadě a na četnické stanici. Snad by bylo nejrozumnější, abych šel také ven. Když se do Francie dostal jím, tak to také dokážu. Samému se mi ovšem nechce. Co, abyste se mnou pustil Frantu nebo Jožu?“

Starý Bartoš se překvapeně podíval na svého nejstaršího syna.

„Na sakra, tož dímte teda děm. O tom si musíme porozprávět. Ufám, že to nebude tak těžké a ču, co bude potom se mnou? Aleho říkáš Joža nebo Franta, že ich sebu vezmeš, přal ses ich?“

„Jožiče, ale s Frantou jsme se dohodli už loni v létě, když jsme zkoušeli cestu do Polska. Zrovna teď má mít dovolenou, takže se to hodí. Joža zůstane na Slovensku, a vy už jste starý, co se vám může stát? Ovšem, musíte zanechat rozvádění těch teráků, co vám vozí Joža ze Slovenska.“

„Na, ale poslychaj, a co ti tekne frajlika?“

„Donořili jsme se, že na mě počká. Myslím, že za dva roky bude konec. Přece ti, co odešli dříve, také měli rodiny nebo snoubenky a všechny uznaly povinnost odejít v takových případech za hranice.“

„A tak teda, keď máš nedáš, tož dš, ale na jeho nejmladšího dáj pozor!“

Tím byla rozmluva ukončena. Franta byl telegraficky povolán ze Vsetína, kde v té

době pracoval, pod záminkou, že matka je nemocná. Přijel příští den. Pravděpodobně už sám o možnosti úniku uvažoval, poněvadž hned navrhl, že by sli s sebou také dva kamarádi - Jan Fojtík a Jaroslav Křiváň, oba z Lanžhota. Všichni čtyři se hned sešli k poradě a projednali podrobnosti útěku. Byl stanoven na příští den 10. března 1940. Byla to poslední noc pod rodnou střechou. Nikdo z účastníků nevěděl, jak toto dobrodružství, pro které se společně rozhodli, skončí.

pokračování příště

PRÁVNÍ PORADNA

Tyto rady vycházejí z ČSN a AL, cohy zveřejněné krátké odpovědi na jednoduché právní otázky čtenářů. Prosím nepovažujte následující odpovědi za vyčerpávající, zahrnující všechny podrobnosti či vztahující se na všechny případy. Individuální případy vyžadují specifickou reprezentaci.

OTÁZKA ČTENÁŘE: Do USA jsem vyemigroval v roce 1968. Americké občanství jsem dostal v roce 1992. Je možné dostat české občanství zpět? Například jsem již termín?

ODPOVĚď VP: Jestliže jste československé občanství v minulosti ztratil, můžete ho nyní získat zpět a to pod Zákonem číslo 193/99 Sb. o státním občanství některých bývalých československých státních občanů. Tento zákon ustanoví 5-leté záložní období, od 2. září 1999 do 2. září 2004. Pokud žijete v Americe, můžete si vyžádat formulář a poté podat svou žádost u konzulátu České republiky v U.S.A. Zákon se vztahuje na bývalé občany Československa, kteří pozbyli (z různých důvodů) občanství v době mezi rokem 1948 a 1990. Naturalizační smlouva mezi Českou republikou a Spojenými státy z roku 1928, v minulosti teoreticky zamezující dvojímu občanství, také již nestojí ve Vaší cestě. Bohužel, tento zákon o „znovunabytí“ občanství na sebe nechal čekat plných deset let od návratu demokracie do českých zemí. České občanství zpět tedy dostanete (včetně Vašich dětí pod 18 let), pokud o to požádáte, ale způsob, formuláře a administrace tohoto procesu ve Vás nadšení pravděpodobně nezbudí.

© 2000 František Páchova, J.

Pokud máte nějaké jednoduché otázky, prosím, zašlete je do redakce s označením „Právní poradna“.

FORUM TRAVEL AGENCY

poskytuje

- LETENKY
- ZÁJEZDY
- PŮJČOVNA AUT
- POSÍLÁNÍ AUT DO EVROPY
- POZVÁNÍ
- POSÍLÁNÍ BALÍKŮ DO ČR A NA SLOVENSKO
- STUDENTSKÁ VÍZA, PRODLUŽOVÁNÍ VÍZ
- PŘEKLADY DOKUMENTŮ
- RŮZNÉ ELEK. TLUMOČNÍKY ČESKO-ANGLICKÉ

Otevřeno: po-pát 10am-7pm, sob. 11am-6pm
616 Manhattan Ave, Brooklyn NY 11222
(718) 389-1010

"MARUSHKA" TRAVEL

INTERNATIONAL SERVICES

NEJLEPŠÍ CENY LETENEK

Praha - Ostrava - Bratislava - Košice - Vídeň

- letenky z většiny měst v USA do Evropy
- letenky z Evropy do USA
- pozvání, žádosti o prodloužení viz
- změny letenek vystavených v Evropě
- překlady do a z češtiny a slovenštiny
- cestovní doklady, Veřejný Notář
- knižní slovníky, el. tlumočnický česko-anglický
- letenky po USA

8929 INDIANAPOLIS BLVD., SUITE E, HIGHLAND, IN 46322
Tel: (317) 838-4974 MarusTRVL@aol.com Fax: (317) 838-4976

Bezplatné telefonní číslo: 1-877-548-4107

Antonín Bartoš před svým odchodem do ciziny

František Bartoš. Když se svým starším bratrem Antonínem odešel do zahraniční armády

První pohled na ulici Lanžhotě na Maďarském sídlišti

ČESKÁ KUCHARKA V AMERICKÉM STYLU

Jablka smažená v těstíčku

4 jablka
1 vejce
1 hrnek mléka
1 lžička vanilky
2 hrnky mouky
1/2 hrnku cukru
1/2 lžičky prášku do pečiva
1 lžičku kukuřičného škrobu
tuk na smažení
cukr práškový na posypání

Ušleháme vejce, mléko, vanilku, mouku, cukr a kypřící prášek. Jablka oloupeme, vykrojíme jádřinec a nakrájíme na plátky. Plátky jablek napichneme na vidličku a namočíme do těstíčka a po obou stranách osmažíme.

Na papírovém ručníku necháme odkapat a ihned podáváme pocukrované práškovým cukrem.

Kaldoun neboli zadělávané drůbky

2 krocani křídla
3 lžičky másla
1 lžička oleje
3 lžice mouky
1/4 l (8 oz.) smetany
muškátový oříšek (nutmeg)
špetka soli
1/2 kvěťáku

Krocani křídla uvaříme do měkka s polévkovou zeleninou, celým pepřem a maso obrané z křidel. Nakonec vložíme v páře uvařený, na růžičku zasmažku, zalijeme přecezenou polévkou, metlou dobře rozšleháme a necháme povařit do husta.

Ochutíme nastrohaným muškátovým oříškem, solí, přidáme smetanu a maso obrané z křidel. Nakonec vložíme v páře uvařený, na růžičku obraný kvěťák. Jemně promícháme a podáváme s rýží nebo s širokými vařenými nudlemi.

Georgina Kvapil La Greca, NY

Žena, která oslavila 101. narozeniny, má ráda buček a slivovici

Své 101. narozeniny oslavila 20.10. ve Zlíně-Malenovicích Jenověfa Zavadová s dcerou Květou. "Přítulky jsme si štamprličkou slivovici a mamince jsem připravila její oblíbené kuře. Bílé maso, ale také buček nebo ovar má ráda stále," řekla dcera, která svůj život zasvětila péči o matku. "Když maminku bolí u srdce, tak si dá kapku slivovice. Občas má chuť na hořké, a to si rozdělíme jedno pivo," uvedla. Oslavenkyně sice nesmí sladké, protože má cukrovku, ale několik zákusků dcera přesto nachystala. "Peněz moc nemáme a velkou oslavu neděláme. Ale co kdyby někdo přišel, loni u nás bylo 45 hostů," vysvětlila. Babička sleduje televizní zprávy a poslouchá rozhlas. "Občas se podívá na zahrádku a pozoruje život kolem," uvedla dcera. Jméno Závada podle ní pochází z Polska. Manžel jubilantky byl Polák, ale pracoval v Baťových závodech ve Zlíně. Příbuzné má rodina i v USA. LN 21. 10.

ČESKÝ PRÁVNÍK

Jakékoliv právní problémy u státních a federálních soudů a úřadů kdekoliv, včetně zelených karet, loterie, imigrace, deportace, pracovního povolení a legalizace; poslední vůle a notářské služby.

Právní pomoc v ČR i SR

V. PECHOTA, Jr., Esq.
225 West 34th Street, Suite 1806
New York, N.Y. 10122
(212) 268-4969

Rozumíme česky i slovensky

NEJLEPŠÍ ! NEJLEPŠÍ ! NEJLEPŠÍ !

TATRY AGENCY
61-40 56th Ave
Maspeth, NY 11378
TEL: (718) 326-7724

Posílání balíků do ČECH a na SLOVENSKO
LETENKY, POZVÁNÍ

PŘEHRAVÁME VIDEOKAZETY
NTSC 3.58/4.43 PAL M/N SECAM

Zatelefonojte nám a pro balíky přijedeme do
VAŠEHO DOMU!

SPRÁVY Z DOMOVA

- dokončení ze strany 8

starostlivostí. Při takomto delení sa predpokladá finančná úspora v liekovej politike okolo miliardy, na spoločných vyšetrovacích a liečebných zložkách štvrtí miliardy korún a rovnaká suma by sa mala usporiť na doprave.

Agentúra Markant: Premiér Dzurinda je najlepším členom vlády

Premiér Mikuláš Dzurinda je najlepším členom vlády, ktorého takto vníma 27,9 percenta slovenských obyvateľov.

Druhé miesto patrí ministerke financií Brigite Schmögnerovej s 25,3 a treticu najlepších uzatvára vicepremiér pre ekonomiku Ivan Mikloš s 24,4 percenta. Vyplýva to z prieskumu agentúry Markant, ktorý robila od 21. septembra do 2. októbra na vzorke 1006 respondentov. Mali odpovedať na otázku, ktorí sú najlepší členovia vlády.

Do prvej desiatky sa dostal ešte šéf diplomacie Eduard Kukan (14,8), minister školstva Milan Ftáčnik (9,6), minister pôdohospodárstva Pavel Koncoš (8,5), ďalší ministri za SDĽ Peter Magvaši (7,9) a Pavol Kanis (6,2). Predposledné miesto patrí Ladislavovi Pittnerovi (5,3) a prvú desiatku uzatvára vicepremiér Lubomír Fogaš (4,7).

Schröder: Ak udržíte tempo, môžete byť úplne vpredu

Na historicky prvú návštevu Slovenska 23.10. pricestoval nemecký kancelár Gerhard Schröder. Je to vôbec prvá oficiálna návšteva nemeckého kancelára od vzniku republiky. Počas dvoch vlád Vladimíra Mečiara odmietal Schröderov predchodca Helmut Kohl všetky pozvania. „Je to sviatok pre Slovensko. Historicky prvá návšteva nemeckého kancelára je vyvrcholením snáh slovenskej vlády o zlepšenie obrazu krajiny v zahraničí.“ povedal po stretnutí so Schröderom premiér Dzurinda. Schröder svojou návštevou tlmočil podporu demokratickým silám na Slovensku. „Každá iná politika okrem politiky Dzurindovej vlády by Slovensko vrátila späť na ceste do EÚ.“ povedal. V prípade Slovenska možno podľa nemeckého kancelára hovoriť nie „o pristupení, ale o návrate do Európy“.

Denník SME zaujímal názor nemeckého kancelára na tempo rozširovania EÚ, o ktorom sa veľmi skepticky vyjadril známy politológ Jacques Rupnik. Gerhard Schröder najprv zareagoval slovami, že Rupnika „nepoznám“. Ďalej uviedol, že rýchlosť je daná dvoma vecami – rozhodnutím z Helsínk, že EÚ bude v roku 2003 pripravená na rozšírenie, a pripravenosťou kandidátov. „Premiér Dzurinda a jeho vláda nasadili vysoké tempo reformného procesu. Ak tempo udržia alebo ho ešte zvýšia, majú reálne šance byť úplne vpredu.“ dodal. Ako povedal premiér Dzurinda, tlmočil kancelárovi „občasnú nervozitu, keď počujeme stále o dvoch skupinách“. Schröder pre to podľa jeho slov vyjadril pochopenie. Bolo to podľa jeho slov vyjadril pochopenie. Bolo to podľa jeho slov vyjadril pochopenie. Bolo to podľa jeho slov vyjadril pochopenie.

V súvislosti so vstupom do NATO si podľa Schrödera môžeme byť podporou Nemecka istí. V tejto súvislosti by podľa neho našlo veľmi dobrý ohlas, ak by sa Míg-29 slovenského letectva modernizoval v spolupráci s Nemeckom, Francúzskom a so Španielskom. Dzurinda na to zareagoval, že „Slovensko očakáva dobrú správu od najbližšieho summitu aliancie“.

Obaja politici označili vzájomné vzťahy za veľmi dobré. Nemecký kancelár hovoril o „úzkych a dôverných kultúrnych a obchodných vzťahoch“. Podľa Dzurindu vzájomný obchod rastie tempom okolo 27 percent a každá štvrtá koruna prichádza na Slovensko z Nemecka.

Kresťanskí demokrati chcú zakázať interrupciu

Po otvorení problémov homosexuality a prostitúcie mienia kresťanskí demokrati iniciovať diskusiu o zákaze umelého prerušenia tehotenstva. KDH chce

vyvinúť iniciatívu, ktorá by viedla k zákazu interrupcie. Zákaz by sa nemal týkať len výnimočných prípadov, napríklad – ak by tehotenstvo mohlo poškodiť zdravie matky.

Poslanci KDH sa budú snažiť presadiť tento prvok v rámci zmeny platného zákona o umelom prerušení tehotenstva alebo prostredníctvom podania na Ústavný súd. Vyplýva to z uznesenia, ktoré prijali delegáti snemu KDH. Kresťanskí demokrati tým chcú dosiahnuť väčšiu ochranu ľudského života.

Lekári gynekológovia a pôrodnici väčšinou zákaz interrupcie odmietajú. Jeden z nich v tejto súvislosti uviedol: „Som proti tomu. Súhlasím s platným zákonom, nemením by som ho. KDH alebo všeobecne politici by skôr mohli propagovať myšlienku antikoncepcie.“

„Väčšina občanov s tým určite nebude súhlasiť.“ povedal predseda ústavnoprávneho výboru parlamentu za SDĽ Ladislav Orosz. Reagoval tak na otázku, či by sa o takejto citlivej otázke nemalo konať referendum. Podľa Orosza by sa o téme interrupcie mali občania vyjadriť minimálne na úrovni celospoločenskej diskusie. „Ja osobne, a myslím, že aj celá SDĽ, som za platný zákon o umelom prerušení tehotenstva, žena má právo rozhodnúť sa slobodne.“ povedal Orosz. Zdôraznil, že platná legislatíva noma je v súlade s ústavou.

Rovnaký názor má aj ďalší člen ústavnoprávneho výboru za SOP Peter Kresák. „Ja som jednoznačne na strane práva ženy.“ povedal Kresák. Tému, ktorú otvorilo KDH, vníma ako zložitý problém medzi liberalizmom a konzervatizmom. „Ide o boj medzi právom ženy na rozhodnutie a ochranou ľudského života.“ zdôraznil Kresák.

KDH prichádza so spomínanou iniciatívou v čase, keď na Slovensku dochádza k poklesu počtu interrupcií. Podľa posledného prieskumu sa počet potratov znížil o 1101 oproti minulému roku, keď bolo vykonaných 26 658 interrupcií.

Futbalisti vrátia ministerstvu 8 miliónov

Kontrola ministerstva školstva potvrdila, že pri usporiadaní finálového turnaja majstrovstiev Európy futbalistov do 21 rokov Slovenský futbalový zväz a klub AŠK Inter Slovnaft Bratislava neoprávnene použili štátne prostriedky. Ide o takmer šesť miliónov korún a spolu s penále o takmer osem miliónov. Minister školstva Milan Ftáčnik 19.10. povedal, že sa neprekážal zlý úmysel v použití štátnych financií a nepotvrdilo sa, že by mali byť použité na iný účel ako na usporiadanie ME do 21 rokov. „Problémom je neznalosť narábania so štátnymi prostriedkami. Časť zodpovednosti nesie Slovenský futbalový zväz, ktorý v zmluvách s klubmi neuviedol klauzulu, že ide o účelové štátne prostriedky.“ povedal Ftáčnik. Zväz a klub sa môžu odvolať do 15 dní podľa zákona o správnom konaní.

SME

Počas vojenskej prehliadky nešetril nemecký kancelár Schröder (vpravo) ani premiér Dzurinda prejavmi priateľstva.

FOTO SME – MAREK VELČEK

Dobry vojak Švejk

Zajímavé příhody poctivého vojína

(Haškovy črty předcházející jeho známé knize)

Švejk stojí proti Itálii

Švejk šel na vojnu se srdcem veselým. Jednálo se mu o to, aby užil na vojně nějakou legraci, a podařilo se mu uvést v úžas celou posádku v Tridentu i s hlavním velitelem. Švejk byl stále usměvavý, libezný ve svém chování, a proto snad byl také stále zavřen.

A když vyšel z vězení, s úsměvem odpovídal na všechny otázky, s naprostým klidem opět šel se dát zavřít, spokojen ve svém nitru, že před ním mají strach všichni důstojníci celé posádky v Tridentu. Ne strach pro jeho hrubost, naopak strach z jeho uctivých

Pak mne zavřeli, kde jsem se objevil, tu že jsem ztratil bajonet, pak že bych byl málem zastřelil pana obršta na střelnici, až konečně sloužím pánům jednoročním dobrovolníkům."

Dětský, jasný pohled vrhl dobrý voják Švejk na důstojníka, který nevěděl, má-li se smát či zlobit.

Přiblížil se Štědrý večer. Jednoroční dobrovolníci vystrojili si v kasíně stromček a po večeri pan obršt měl dojemnou řeč, že se Kristus narodil, jak všichni vědí, a že má radost z pořádných vojáků a že pořádný voják sám musí mít radost nad sebou...

A tu v tento slavnostní proslov zapadlo vroucí: „Ba jo! Už je tomu tak!"

Pronesl to se zářící tváří dobrý voják Švejk, stojící nepozorovaně mezi jednoročními dobrovolníky.

„Sie Einjähriger," zařval pan obršt, „kdopak to vykřik?" Z řady jednoročních dobrovolníků vystoupil Švejk a zadíval se usměvavě na pana obršta: „Poslušně hlásím, já tady sloužím pánům jednoročním dobrovolníkům a mně se moc líbilo, co ráčili

Zábavný a poučný koutek Jaroslava Haška

odpovědi, z jeho uctivého počínání a laskavých přátelských úsměvů, z nichž jím bylo úzko.

Přišla inspekce do světnice, usměvavý Švejk sedl na kavalci a zdvořile zdraví: „Pochválen buď Pán Ježíš Kristus, poslušně prosím."

Důstojník Walk zaskřípal zuby při pohledu na upřímný přátelský úsměv Švejkův a byl by mu s chutí rád opravil na hlavě čepici, aby mu seděla podle předpisu, ale teple a vřelý pohled Švejkův zdržel ho ode všech projevů.

Do světnice vstoupil major Teller. Důstojník Walk přísně změřil mužstvo stojící u kavalců a řekl: „Vy, Švejk, přinesete sem květy?"

Švejk plní svědomitě rozkaz a přináší místo ručnice tele. Major Teller dívá se vztekle na libezné nevinné rysy v tváři Švejkově a spustí: „Vy nevěděte, co je to květ?"

„Poslušně prosím, nevím." Už ho vedou do kanceláře. Přinášejí sem ručnici a strkají mu ji pod nos: „Co je tohle, jak se to jmenuje?" — „Poslušně hlásím, že nevím."

„To je květ!" — „Poslušně hlásím, že tomu nevěřím." Je zavřen a profous považuje za svou povinnost říci mu, že je osel. Mužstvo jde na těžké cvičení do hor, ale Švejk klidně a usměvavě sedí za mřížemi.

Poněvadž s ním nemohli nic pořádit, udělali z něho sluhu jednoročních dobrovolníků, pomáhal při obědě a při večeru v kasíně.

Roznesl přibory, jídla, pivo a víno, skromně posadil se u dveří, kouřil cigaretu a občas pronesl: „Poslušně prosím, pání, že pan důstojník Walk je hodný pán, až moc hodný pán," a usměvavě vypouštěl do vzduchu kouř cigarety.

Přišla opět inspekce do kasína a nějaký nový důstojník měl to neštěstí, že otázel se u dveří skromně stojícího Švejka, ku které kumpanii patří.

„Poslušně hlásím, že prosím nevím." — „Hm, sakra, který regiment zde leží?" — „Poslušně hlásím, že prosím nevím." — „Člověče, jak se jmenuje město se zdejší posádkou?" — „Poslušně hlásím, že prosím nevím." — „Tak člověče, jak jste se sem dostal?"

S libezným úsměvem, dívaje se mile a neobyčejně příjemně na důstojníka, pravil Švejk: „Poslušně hlásím, že jsem se narodil, pak jsem chodil do školy. Nato jsem se učil truhlářem a také vyučil, potom mne přivedli do jedné hospody a tam jsem se musel svléknout do naha. Pak pro mne za pár měsíců přišli četníci a odvedli mne do kasáren. V kasárnách mne prohlídli a řekli: „Člověče, vy jste se opozdil o tři neděle s nastoupením vojenské služby, to vás zavřem." Optal jsem se jich proč, když jsem nechtěl jít na vojnu, že ani nevím, co to je voják. Přesto mne zavřeli, pak mne vsadili do vlaku a vozili sem tam, až jsme přišli sem. Nikoho jsem se neptal, co je to za regiment, co za kumpanii, co za město, abych nikoho neurazil, a hned při první execirci mne zavřeli, poněvadž jsem si v řadě zapálil cigaretu, ačkoliv nevím proč.

promluvit. Ono jim to šlo tak od srdce!"

Když v Tridentě svolávaly zvony na půlnoční, seděl už dobrý voják Švejk přes hodinu v base.

Tentokrát byl zavřen hezky dlouho a pak mu opět opásali bajonet a přidělili ho k oddělení strojních pušek.

Bylo velké cvičení na italských hranicích a dobrý voják Švejk táhl za armádou.

Před výpravou slyšel výklady kadeta: „Myslete si, že Itálie nám vypověděla válku a že táhneme na Taliány."

„Dobře, tedy potáhnem!" zvolal Švejk, začož dostal šest dní.

Po vypršení trestu byl vypraven s třemi jinými vězni a s jedním kaprálem za svým oddělením strojních pušek. Zprvu táhli údolím, pak na koni do hor a tu, jak se dalo čekat, Švejk ztratil se v hustém lese na italských hranicích.

Prodíral se křovinami, marně pátraje po svých družích, až šťastně v plné zbroji překročil italské hranice.

A tam se dobrý voják Švejk vyznamenal. Oddělení strojních pušek z Milána konalo právě cvičení na rakouských hranicích a jeden mezek se strojní puškou a osmí voják dostal se na planinu, po které se pátravě rozhlížel dobrý voják Švejk.

Italští vojáci v bezpečném klidu zalezli do houští a spali, mezek se strojní puškou pásl se vážně a vzdaloval se od svého oddělení, až přišel k místu, kde Švejk díval se s úsměvem na nepřitele.

Dobry vojak Švejk vzal mezka za uzdu a s italskou strojní puškou na italském mezků vrátil se do Rakouska.

Sestupoval z horského úbočí nazpět, odkud přišel, pak se ještě půl dne s mezkem potloukal v nějakém lese, až konečně večer spatřil rakouský tábor.

Stráž ho nechtěla pustit, poněvadž neznal heslo dne, přiběhl důstojník, a tu Švejk s úsměvem postavil se do vojenské pozice a zasalutovav hlásil: „Poslušně hlásím, pane lajtnant, že jsem sebral Taliánům mezka se strojní puškou!"

Pak odvezli dobrého vojáka Švejka do garnizony, ale my víme, jak vypadá nejnovější model italské strojní pušky.

(pokračování příště)
ilustrace Zdeněk Mězl

SEZNÁMENÍ/INZERCE

Bohemia Express small trucking company

seeks owner operator with his own equipment to haul refrigerated or dry loads between East Coast and Texas

Respond to:

Toll free 866 435 2282

940 627 7273

Fax 940 627 3309

Hledám práci jako babysitter u hodných a milých lidí. Absolvovala jsem 32-hodinový seminář pro au-pair v New Yorku s osvědčením. V CA jsem legálně přes studentskou agenturu. Linda — holinda@post.cz

21-letý student hledá podnájem v Southern Orange County na krátkou dobu do konce semestru, tj. asi 2 měsíce.

Josef — jkrin@netzero.net, tel. od 27/10/00: (760) 295-7519.

Looking for a housekeeper from the Czech Republic who can drive, cook and clean. West Los Angeles between UCLA and Beverly Hills. Weekends are free. Live out. Dr. Litochleb Cyberpu@i@aol.com Home 310 788 0449 Fax 310 454 7122

Looking for a Czech nanny - live in or out. Great family. 2 small kids. For details write to Klara Molacek KKlaraczech@aol.com

Sháním práci, nejlépe babysitter ve West L.A. Lucie - lucy.aerobic@post.cz

Hledám práci - nejlépe babysitting nebo housekeeping v San Gabriel Valley a/nebo v okolí Pasadena v rozmezí 15-20 mil. Volejte na číslo 626-201-9743 Katka nebo e-mail: chocolatekacenka@yahoo.com

Přijmu dívku na hlídání do rodiny v Santa Monica, CA (holčička 10 měsíců, chlapec 4 3/4 roku). Angličtina není nutná! Výměnou nabídneme ubytování, zabezpečení a možnost školního studia angličtiny. Prosím volejte (310) 453-5341. Spěchá!

Hledám ženu středních let na pomoc s domácností soběstačného staršímu muži bydlícímu na Long Islandu. Byt + strava — plat dle dohody. Řidičský průkaz podmínkou. (516) 756-0087

Hledám mladou hospodyní s bydlením na 6 dní. Práce na Staten Islandu. (718) 966-7821.

Looking for son: My name is Dana Černá. I live with my husband Václav in Klučov (30km east of Prague), Czech Republic. My son's name is Vašek Černý, born 1958. He emigrated to Austria in 1987 and one year later to Manchester, NH. About 1990, he moved with his friend to Anaheim, CA. He worked in construction industry. He wrote us last time in 1992. We haven't heard from him since. You understand my deep concern and worry. I hope to see or talk to him again or know what happened to him. If you have any information on his whereabouts please forward it to the Administration of the newspaper or call (201) 805-1304.

Nabízíme stavební parcely v Luhačovicích s výhledem na lázně za rozumné ceny. Občanství České republiky je nutné — poradíme zdarma, jak postupovat při získání druhého občanství pro Čechy a Američany. Velká příležitost, volejte nebo faxujte: tel: 011-420-2-781-9648 nebo tel./fax: 011-420-2-781-4036. JUDr. Václav Komrsk - Světlá 1390/10 - 100 00 Praha 10, Czech Republic.

Hledám chůvu ke svému 16měsíčnímu chlapečkovi, která by se mnou bydlela v pěkném městečku u moře. Tel: 732-240-5412.

Looking for a son. My name is Anna Kumpánová. I am his Mother, 83 years old and I live in Prague. My son's name is Milan Janata, born 6. 5. 1940 in Havlíčkův Brod. He emigrated to Austria in 1966, two years later he moved to USA. He lived in Plainfield, VT and Albany, NY. I have no contact with him since 1994, the American Red Cross failed to locate him. I believe you understand the anxiety of the old Mother about her only son. I would like to know if he is alive and well, or whether he is in any hospital or institution. Also, I would like to contact him because of his heritage after his deceased Father Václav Janata and, owing to my high age, in the case of transferring my own property to him. Please, forward any information to the administration of the newspaper.

Cena řádkové inzerce je: \$15 za prvních 20 slov, \$0.50 za každé další slovo. Pište na adresu redakce. Inzerát můžete i zatelefonovat nebo poslat e-mailem. Šeky vystavte na „CS NOVINY“.

ECONOMY AIRFARES FROM NEW YORK TO

PRAGUE	\$388 round trip (+ tax)
	\$285 one way (+ tax)
BRATISLAVA	\$388 round trip (+ tax)
or KOŠICE	\$320 one way (+ tax)

Call (212) 541-5707

FREGATA TRAVEL

250 WEST 57th ST., suite 1211
NEW YORK, NY 10107

SPORT - ŠPORT

Športový klub Gymnázia J. Papánka v Bratislave zavŕšil prvú sezónu

Počas víkendov 21.-22.10. vyvrcholil na Donovaloch Svetový pohár v orientačnej cyklistike finálovými pretekmi na dlhých tratiach, ktoré boli zároveň aj majstrovstvami Slovenska. Z našich bol najúspešnejší Štefan Šurgan na 4. mieste, ktorý tak získal majstrovský titul. V ženskej kategórii skončila zo Sloveniek najvyššie Alena Durčová (ôsma v konečnom poradí, šiesta na Donovaloch) a vybojovala si titul. Slovenská reprezentácia obsadila v Svetovom pohári v celkovom hodnotení krajín tretie miesto so ziskom 1301 bodov tesne za Španielskom (1307), suverénnymi víťazmi sú Česi (2310).

Svoju prvú sezónu zavŕšil pretekmi na Donovaloch Športový klub bratislavského Gymnázia Jana Papánka na Vazovovej ulici. Práve z jeho radov vzišiel juniorský majster republiky Juraj Opršal, tretie miesto obsadil Jan Matušik. V hlavnej kategórii dobojoval sezonu na treťom mieste Mikuláš Šabo, ktorý prišiel na hostovanie do „vazkarskeho“ tímu z Orient klubu. Ženskú hlavnú kategóriu zvládla taktiež v treťom najlepšom výkone Katarína Marhevková. Zo študentiek gymnázia výrazne zabodovala prváčka Miroslava Fekiacová, ale darilo sa aj Denise Kabzanovej, Simone Šimunkovej a Zuzane Zabkovej.

Starý otec sa konečne dočkal aj zlata

Dvanásť slovenských silákov sa z majstrovstiev sveta v silovom trojboji v kategórii masters v Ústí nad Labem vrátilo s hotovou medailovou úrodou. Domov priniesli trinásiť cenných kovov. Zaslúhu na tom má aj člen SK HI-TEC B. Bystrica Jozef Tešlár, ktorý si v tlaku na lavičke vybojoval svoj prvý titul majstra sveta. Táto disciplína je Tešlárovou silnou zbranou, čo 51-ročný bansko-bystrický silák, dvojnásobný starý otec dokazuje nepretržite už niekoľko desaťročí. Na domácich šampionátoch neohrozene súperí s borcami, ktorým môže byť otcem. V Ústí nad Labem zvíťazil nad Čechom Josefom Mickom a Francúzovi Lecevrovi, ktorý skončil tohto roku na treťom mieste, odplatil prehru z minuloročného svetového šampionátu z juhoafrickej republiky. Francúz tam bral zlato, Tešlár striebro. „Tlak som vyhral s prehľadom, absolútne bez problémov. Druhý Micka vytlačil 180 kg, ja 190 kg. Trošku sme spolu súperili, ale situáciu som mal pod kontrolou,“ so spokojnosťou v hlase sa vrátil k svojmu najväčšiemu úspechu kariéry Jozef Tešlár po návrate zo svetového šampionátu. Majstrovský výkon dosiahol so značnou rezervou, keď jeho súťažný osobák je 200 kg, v tréningu pred MS potlačil činku o desiat kil ťažšie. Keď to videl šéf SK HI-TEC, okamžite sa podujal cestovať s Tešlárom do Ústí. V Českej republike sa zišla kvalitná konkurencia, ktorú vo všetkých váhových kategóriách tvorilo tristo borcov. Zo Slovákov sa ešte dobre darilo Patrovi z Bánoviec nad Bebravou, ktorý získal zlato v drepe, v mŕtvom tahu striebro a rovnaký kov za trojboj. Bratislavčan Gombár vybojoval tri bronz a jedno striebro. Jozef Tešlár medzi trojbojarmi v kategórii do 100 kg po absolvovaní drepu a mŕtveho tahu skončil v celkovej klasifikácii na siedmom mieste výkonom 665 kg. Tešlár tak má za sebou svoju najúspešnejšiu kariéru v sezóne. V tomto roku obsadil na domácim šampionáte v tlaku na lavičke tretie miesto a ešte pred svetovým šampionátom v Ústí nad Labem na ME v lete v Lotyšsku skončil na druhom mieste.

NHL: všetci traja Slováci v drese L.A. Kings bodovali

V jedinom pondelňajšom (23.10.) stretnutí v zámorskej NHL zaziarila trojica Slovákov v drese Los

Angeles. Žigmund Pálffy svojim gólom v šesťdesiatej štvrtnej sekunde predĺženia rozhodol o víťazstve Los Angeles na ľade Anaheimu 5:4. Pálffy zaznamenal ešte jednu asistenciu a navyše si odsedel dva dvojminútové tresty za podrazenie. Jozef Stümpel strávil na ľade osemnásť minút a prezentoval sa jedným presným zásahom a jednou asistenciou. Lubomír Višňovský strávil na ľade presne štvrt hodinu a do štatistik si pripísal jednu asistenciu a dva plusové body.

Los Angeles Kings dokázali na ľade Anaheimu prerušiť sériu štyroch zápasov bez víťazstva. Veľký podiel na tomto triumfe má slovenská légia v drese Kings. Skóre otvoril v 4. minúte strelou spoza ľavého kruhu anaheimský Marty McInnis, ktorý si v pondelkovom stretnutí pripísal svoj druhý hetrik. Už v deviatej minúte bolo vyrovnané. Strelou Višňovského umiestnil do siete Jozef Stümpel a do kanadského bodovania si pripísal svoj prvý bod v novej sezóne. V druhej dvadsaťminútovke videli diváci jediný gól. V 30. minúte sa po spolupráci Stümpel - Pálffy presadil český útočník Tomáš Vlasák. V záverečnej tretine dokázali kačeri dať zo štyroch striel dva góly. Najprv sa v 50. minúte presadil LeClerc a tri minúty pred záverečnou sirenou svojim tretím gólom Marty McInnis vrátil Anaheim do hry. V predĺžení sa už po 16 sekundách nechal vylúčiť domáci Niclas Hävelind. V nasledujúcej presilovke po prihrávke Schneidera pälil z pravého kruhu Pálffy a Hebertovi nedal žiadnu šancu. Slovenský ostrostrelec sa svojim ôsmym gólom dostal do čela kanadského bodovania a vedie i tabuľku strelcov.

Anaheim - Los Angeles 4:5 po predl. (2:3, 0:1, 2:0 - 0:1). góly: 4. McInnis, 12. McInnis, 50. LeClerc, 57. McInnis - 7. Blake R., 9. STÜMPEL (VIŠŇOVSKÝ), 19. Murray, 30. Vlasák (STÜMPEL, PÁLFFY), 62. PÁLFFY, strely na branku: 24:35, 14:098 divákov.

17. kolo hokejovej extraligy: **Košice - Skalica 9:2 (4:1, 2:1, 3:0). Martin - Zvolen 2:4 (1:1, 0:1, 1:2). L. Mikuláš - Slovan 3:5 (2:1, 0:2, 1:2). Poprad - Trenčín 2:3 (1:0, 0:2, 1:1)**

18. kolo hokejovej extraligy: **Trenčín - Košice 3:0 (1:0, 0:0, 2:0). Martin - L. Mikuláš 3:2 (0:0, 1:2, 1:0 - 1:0). Slovan - Poprad 5:2 (1:0, 3:1, 1:1)**

13. kolo futbalovej superligy: **Slovan Bratislava - Trenčín 5:0 (3:0). Petržalka - Matador Púchov 1:1 (1:0). 1. FC Košice - Inter Bratislava 2:0 (0:0). Ružomberok - MSK Žilina 2:1 (1:1)**

Stümpel podpísal na tri roky za 7,7 milióna USD

Hokejový tím zámorskej NHL Los Angeles Kings sa po týždňoch zdĺhavých rokovaní v stredu dohodol na novom kontrakte so slovenským útočníkom Jozefom Stümpelom. Nitriansky rodák, ktorý patril v uplynulej sezóne spoločne so Žigmundom Pálffym k oporám, sa dohodol s vedením na trojročnej spolupráci. Výška finančného ohodnotenia znie na 7,7 milióna dolárov. To zodpovedá akejsi strednej ceste, keď hokejistov agent požadoval okolo troch miliónov ročne a vŕaní jeho klient zarobil 1,75 milióna.

„Som pripravený naskočiť do rozbehnutých bojov. Teším sa na spolupráčov a spoluprácu v útoku s Pálffym a Robitailom,“ povedal 28-ročný hokejista, ktorý sa mal k tímu pridať už v najbližšom stretnutí Kings na ľade St. Louis. Pravda, toto vyjadrenie pre zámorské médiá je veľmi stručné a nezodpovedá úplne hráčovým náladám. Jeho manželka Martina totiž po telefónate spoza mora zvestovala: „Áno, Jozef je rád a spokojný, že bude hrať. Ale je aj trochu sklamaný, že sa s ním takto zahrávali a nedocenili jeho

kvality. Najmä preto, že je to pre nich vzácný hráč a v žiadnom prípade ani nepomysleli na jeho predaj. Spolu s mužstvom sa do Los Angeles vracia v sobotu zo zápasov u súperov, ja za ním priletiem v nedeľu.“

Robustný center sa počas rokovaní o novej zmluve predstavil v desiatich zápasoch v drese bratislavského Slovana. Ku kráľom prišiel v roku 1997 z Bostonu a hneď v prvej sezóne si v 77 zápasoch pripísal osobné maximum za 21 gólov a 58 asistencií. V sezóne 1998/99 odohral 64 stretnutí s bilanciou 12 gólov a 21 asistencií, v uplynulej sezóne 17 gólov a 41 asistencií a stal sa najlepším nahrávačom tímu. **SME**

Tabuľka I. futbalové ligy k 22.10.

1. Sparta	9	8	0	1	28:8	24
2. Liberec	11	7	2	2	21:10	23
3. Teplice	10	5	3	2	15:10	18
4. Olomouc	9	5	2	2	17:8	17
5. Slavia	8	5	2	1	13:8	17
6. Synot	10	4	4	2	17:11	16
7. Příbram	10	5	1	4	15:12	16
8. Bohemians	11	3	6	2	15:12	15
9. Žižkov	10	3	2	5	14:19	11
10. Ostrava	11	2	5	4	9:16	11
11. Blšany	10	2	4	4	10:12	10
12. Ďrnovice	11	3	1	7	10:17	10
13. Č. Budějovice	9	1	4	4	9:18	7
14. Jablonec	10	1	4	5	9:19	7
15. Plzeň	11	1	4	6	9:26	7
16. Brno	8	1	2	5	7:12	5

Tabuľka hokejovej extraligy k 23.10.

1. Pardubice	16	8	6	2	51:36	32 (2)
2. Vsetín	16	10	2	4	44:39	32 (0)
3. Plzeň	16	9	2	5	46:40	30 (1)
4. Sparta	16	9	2	5	52:38	29 (0)
5. Vítkovice	17	7	6	4	46:35	29 (2)
6. Litvinov	16	9	2	5	44:35	29 (0)
7. Třinec	17	7	4	6	53:51	25 (0)
8. Zlín	16	6	3	7	41:40	21 (0)
9. Slavia	16	4	5	7	43:43	19 (2)
10. K. Vary	16	5	2	9	37:51	17 (0)
11. Havířov	16	3	6	7	41:57	17 (2)
12. Znojmo	16	2	6	8	41:45	15 (3)
13. Č. Buděj.	16	3	6	7	43:55	15 (0)
14. Kladno	16	2	6	8	38:55	14 (2)

Pozn.: Za názvom klubu jsou počet utkání, vítězství, remízy, porážky (vše v normální hrací době), skóre, počet bodů a v závorce počet vítězství prodloužení.

Michal Sýkora a Hejduk vstřelili v NHL vítězné branky

NEW YORK 27. října 2000 - Čeští hokejisté Michal Sýkora a Milan Hejduk vstřelili ve čtvrté zápase NHL vítězné branky svých týmů. Obránce Sýkora z Philadelphia otevřel skóre v 8. minutě zápasu s New Yorkem Rangers a pomohl k výhře 3:0. Hejduk se podílel na vítězství Colorada v Chicagu 2:0 úvodním gólem z páté minuty a na druhý střelecký úspěch mužstva přihrál.

Sparta to opět projela

Letenští ani potřeťi venku v LM ne bodovali a prohráli v Londýně 2:4

Fotbalisté Sparty prohráli 25.10. na hřišti londýnského Arsenalu 2:4, což znamená, že ani ve svém třetím utkání na soupeřově hřišti v základní skupině Ligy mistrů ne bodovali. Jakékoli šance na bod už pozbyla po osmi minutách, v nichž inkasovala dvakrát. Sparta za týden přivítá Lazio Řím a bude se snažit získat více bodů než Šachtar doma s Arsenalem, aby postoupila alespoň do Poháru UEFA.

Carolina, LA

Objednávám ČS NOVINY a příkládám šek / money order v hodnotě \$30 (USA), \$35 (Kanada) a \$40 (ostatní cizina - letecky) jako předplacené na jeden rok.

Jméno, Adresa: _____

Stát, Zip: _____

Pošlete na níže uvedenou adresu:

ČS NOVINY
1405 Ave Z, Box 194
Brooklyn, NY 11235

Tel/fax: (718) 891-8675

Československé noviny

Československé noviny - nezávislý dvoutýdeník amerických Čechů a Slováků.

Czechoslovak News - independent bi-weekly for American Czechs and Slovaks.

Published by: Jan Krondl

Inzerce, předplatné a korespondence jsou přijímány na adrese: Advertisements, subscription and letters mail to:

CS NOVINY, Box 194, 1405 Ave Z, Brooklyn, NY 11235

Phone/fax (718) 891-8675
e-mail: johnkr@a.worldnet.att.net